

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 50 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADec, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred daljnosežnimi odločitvami v Franciji

Včerajšnji sestanek mornariškega ministra Darlana z Lavalom v Parizu je v zvezi z važno preosnovo francoske vlade: Vso oblast naj bi prevzeli trije ali štirje možje z Lavalom, maršal Petain pa naj bi bil predsednik samo še po imenu

Pariz, 4. febr. AA. (DNB). Tukaj se je izvedelo, da je admiral Darlan včeraj imel v hotelu Matignonu v navzočnosti zastopnika francoske vlade v zasedenem ozemlju veleposlani ka Fernand de Brion doli razgovor z Lavalom. Iz istih krogov se je izvedelo, da se je ta razgovor nanašal na splošno francosko politiko.

Vichy, 4. febr. s. (Col. B. S.). V zvezi z razgovori, ki ji hje imel včeraj mornariški minister Darlan v Parizu z Lavalom in drugimi osebnostmi, napovedujejo danes svažne preosnove v sestavi francoske vlade.

Po informacijah iz dobro poučenih krogov naj bi vso oblast v Franciji prevzeli trije ali štirje možje, ki bi si med seboj razdelili vse ministrske portfeje. Ena izmed osebnosti v taki vladi bi bil Laval, ki bi verjetno dobil zunanje ministrstvo, kako tudi propagandno in policijsko ministrstvo. Dva druga ministra s širokimi pooblastili bi bila mornariški minister Darlan in sedajni vojni minister Huntzinger. Sedajni zunanji minister Flaudin bi bil po današnjih informacijah pri reorganizaciji vlade izločen. Maršal Petain bi še na dalje ostal na čelu vlade, vendar samo še nominalno. V resnici bi imela vlada treh ali štirih ministrov vso oblast.

Angleško tolmačenje

London, 4. febr. s. (Reuter). Položaj v Vichyju je trenutno še nejasen. Dolgi razgovori, ki ga je imel včeraj admiral Darlan v Parizu z Lavalom, tolmačijo v poučenih krogih tako, da bo najbrže Laval zopet vstopil v francosko vlado. Obenem napovedujejo, da bo izvedena rekonstrukcija vlade v Vichyju, predvsem pa rekonstrukcija vlade tako zvanega notranjega kabineta. Pričakovati pa je, da bo maršal Petain vsekakor ostal še vedno na čelu vlade.

Nemško opozorilo

Berlin, 4. febr. s. (Ass. Press.). Revija »Das Reich« piše o položaju v severnoafriških francoskih provincah ter pravi, da je menda angleška ofenziva v Libiji imela nekaj učinka na Francoze v severni Afriki. Prebivalstvo tu menda ne razume popolnoma, da je bila Francija poražena. Mnogi člani francoske kolonialne vojske v severni Afriki stoji na stališču, da je bila poražena samo Francija, ne pa tudi njen imperij. Navdušujejo se za generala de Gaullea.

K položaju generala Weyganda opozarja list, da je po nekaterih izjavah »Weygand pripravljen braniti francoski imperij proti vsakemu poskusu napada nanje«. List pravi, da se ne sme prezehtiti, da je vlada v Vichyju dala generalu Weygandu neobizna velika pooblastila. Weygand je dobiti tudi nalogo, da organizira vse vojaške sile v francoskih kolonijah. Zdi se, da vodi Weygand politiko, ki je od Vichyja neodvisna.

Odmev švicarskega poročila

Vichy, 4. febr. s. (Ass. Press.). Pozornost je vzbudilo, da citira uradna francoska poročevalska agencija naslednje poročilo dopisnika lista »Basler Nachrichten« v Vichyju:

Danes kakor včeraj ne bo vlada maršala Petaina pristala na nobeno koncesijo, ki bi bila nasprotna časti Francije. Vichy ima vse razloge, da mirno pričakuje razvoja dogodkov, ker se zaveda, da je Francija vestno izpolnjevala določila premirja z Nemčijo in Italijo. Francija je odločena braniti svoje brodogradne in svoj imperij proti vsakemu napadu. V juniju lanskega leta bi bil maršal Petain lahko dosegel mnogo ugodnejše pogoje za premirje, dal pa je prednost pred njimi časti Francije. Sedaj je maršal Petain odločen, da lojalno izvede vsa obstoječa določila premirja, ne namerava pa iti preko okvira tega premirja. Vte mkviru je Francija pripravljena sodelovati z Nemčijo za dobro Evrope.

Državni udar na Kubi

Izredni ukrepi predsednika kubanske republike v zvezi z uporniškim gibanjem v vojski

Havana, 4. febr. s. Col. B. S.). Snoti malo pred polnočjo (davi ob 6. srednjeevropskega časa) je podzvel predsednik Kube, polkovnik Batista, izredne ukrepe, ki so podobne državnemu udaru. Polkovnik Batista je prevzel osebno poveljstvo nad vso kubansko vojsko, vojno mornarico in policijo. Poveljniki vojske, mornarice in policije so bili odstavljeni. Uradno poročilo polkovnika Batista pravi, da je bilo njihovo obnašanje zadnje čase sumljivo. Polkovnik Batista je dalje odredil, da se morajo vsi ripadniki vojske, vojne mornarice in policije takoj podati v svoje vojašnice. Predsednikova palača je bila zavarovana z barikadami in strojnimi.

Nemški glas o novi stranki

Berlin, 4. febr. AA. (DNB). Po ustanovitvi nove stranke v Franciji z imenom »Stranka narodne sloge« v berlinskih uradnih krogih kakor tudi v političnih krogih še niso zavzeli nobenega stališča. Na vprašanje inozemskih dopisnikov je bilo ponovno odgovorjeno, da je vprašanje bodočnosti Francije notranje vprašanje francoskega naroda. V Berlinu menijo, da je vprašanje te stranke splošnega značaja, ker skupine in sile v Parizu skupaj delujejo in da prevladuje mnenje, da odgovarja to željam večine francoskega naroda. Koliko rje v Berlinu mogoče dobiti pred te skupine in sil, se pride do sklepa.

Angleži prodirajo na treh afriških frontah

Po zavzetju Agordata in Barenta v Eritreji prodirajo angleške čete dalje proti vzhodu, v severnozpadni Abesiniji napredujejo proti Gondarju, na jugu pa vzhodno od Rudolfovega jezera

Kairo, 4. febr. s. (Reuter). K položaju na bojiščih v Vzhodni Afriki javlja davi Reuterjev vojaški poročevalec na Bližnjem vzhodu, da prodirajo Angleži na italijansko ozemlje še nadatje na treh frontah: v Eritreji, Abesiniji in Somaliji.

Bojišče v Eritreji

V Eritreji sicer ni mogoče točno označiti, kje trenutno teče fronta, dejstvo pa je, da so angleške čete zasidle v nekaj tednih prodiranju že 10.000 kvadratnih milj (nad 25.000 kvadratnih kilometrov) eritrejskega ozemlja, t. j. skoraj četrtino cele Eritrije. V vojaških krogih smatrajo, da je s padcem Agordata in Barenta zlomljena prva italijanska obrambna linija v Eritreji. Od Agordata prodirajo sedaj angleške čete po cesti dalje proti Kerenu. Na čelu angleških oddelkov vozijo lahki tanki, nato pa sledo tovorni avtomobili z vojaštvom. Pokrajina v Eritreji je zelo podobna pokrajinam v Indiji. Široki predeli so poraseli z nad 3 m visokim grmičevjem. Prav zaradi tega so bile poslone v Eritrejo v akcijo indijske čete, ki so navajale takega terena.

Podrobnosti o zavzetju Agordata in Barenta

O bojih za Agordat in Barentu poročajo še nekaj podrobnosti. V Agordatu je včeraj v soboto zjutraj ob 7. skupina 20 indijskih vojakov. Našla je mesto popolnoma zapuščenno. Italijanska vojska se je umaknila iz mesta žividno že prejšnji dan, civilno prebivalstvo pa je bilo evakuirano še teden dni prej. Pred zavzetjem Agordata so bili v okolici mesta dva dni zelo hudi boji. Poročevalec United Pressa javlja, da je padlo po angleških cenitvah v teh bojih okoli 700 italijanskih vojakov. Mnogo Italijanov je bilo tudi ujetih ter so Angleži zaplenili med drugim 11 italijanskih tankov.

Barentu so angleške čete zasidle v nedolgo. Mesto je bilo že od treh strani obklojeno, ko se je italijanska posadka, ki je štela okoli 10.000 mož, odločila za umik, ki je bil izveden pod zaščito teme v soboto zvečer in sicer po edini preostali ozki gorski cesti, ki vodi proti jugovzhodu ter se 60 km pred Asmaro združuje s cesto Asmara — Adis Abeba. Umik po tej cesti bo za Italijane najbrže zelo težaven. Verjetno pa je, da se del italijanske vojske umika še tudi po gorskih stezah na mulah. Zaradi težavnega terena je Angležem v gorovju otežkočeno zasledovanje. Italijancem bo v prednost, da so gorska plemena na ozemlju, skozi katerega se umikajo, njim naklonjena.

Položaj v Abesiniji

Položaj na bojišču v severnozpadni Abesiniji označuje Reuterjev dopisnik kot nadalje ugoden za Angleže. Angleška vojska napreduje po cesti od Galabata dalje proti Gondarju. Italijani se tu še vedno umikajo. Verjetno bodo na umiku Italijani naložili na tem večje težave, čim dalje bodo prišli v notranjost proti Gondarju, ker je prav tu središče abesinskega uporniškega gibanja. Že sedaj napadajo oddelki abesinskih patriotov italijansko vojsko. Italijani skušajo ovirati angleško napredovanje s tem, da so ponovno na več mestih zabarikadirali ceste s skalami in raznimi drugimi ovirami. Angleška vojska je doslej vse te težave z lahkoto obvladala.

Ob južni meji Abesinije so južnoafriške čete prodrele iz Kenije na abesinsko ozemlje vzhodno od Rudolfovega jezera. Tri italijanske obmejne postojanke so bile zavzete. Kakor javlja snotnje kenjsko vojno poročilo, je pri tem padlo 42 kolonialnih italijanskih vojakov in dva častniki, ujetih pa je bilo 30 vojakov in trije častniki.

Italijanski protinapadi na bojišču v Abesiniji so trenutno ponehali in operirajo samo še prav majhne italijanske skupine izven utrjenih postojank.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega dne so bile operacije na vsem bojišču dokaj bolj živahne kot prejšnje dni. Poleg močnejšega topniškega ognja je prišlo tudi na posameznih odsekih do bojev pehotnih oddelkov.

Trebešina v grški posesti

Italijanski napadi na albanskem bojišču so trenutno ponehali

Atene, 4. februarja s. (At. ag.). Grški generalni štab javlja v svojem sačnjem 100. vojnem poročilu:

Omejena aktivnost patrolj in topništva. Atene, 4. febr. s. (Ass. Press.) Po grških informacijah sedaj grška vojska po napredovanju v zadnjih dneh popolnoma obvladuje 2000 m visoko planino Trebešino, ki leži med Klisuro, Berat in Tepeleni. Prav tako je velik del ceste iz Klisure proti Berat in grški posesti.

Italijanski protinapadi na bojišču v Albaniji so trenutno ponehali in operirajo samo še prav majhne italijanske skupine izven utrjenih postojank.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega dne so bile operacije na vsem bojišču dokaj bolj živahne kot prejšnje dni. Poleg močnejšega topniškega ognja je prišlo tudi na posameznih odsekih do bojev pehotnih oddelkov.

Na severni fronti od izvira reke Skumbe je trajal topniški ogenj ves dan. Med Malico in Podkožanami so Grki in Italijani obdržali svoje položaje, z bojišč pri Podgradcu poročajo samo o artilerijskem in pehotnem ognju.

Vreme - sovražnik letalstva

Angleška sodba o sedanjem zastoju v letalskih napadih

London, 4. febr. s. (Ass. Press.). Visok angleški letalski častnik je podal včeraj nekaj izjav k sedanjim letalskim vojni. Predvsem je opozoril, da je vzrok sedanjih zastojev v nemških letalskih napadih na Anglijo izključno slabo vreme. Mnenje, da bi bil vzrok zastojev napadov v posebnem intenzivnih pripravah na invazijo nad Anglijo, je označil kot nemisel. Častnik je dejal, da sicer res med tem zastojem Nemci izpopolnjujejo svoje letalstvo in zlasti popravljajo svoja letala, ki so bila poškodovana pri nočnih napadih na Anglijo. Po angleškem mnenju je bilo teh letal poškodovanih zelo mnogo. Angleški častnik pravi dalje, da so Nemci večje število svojih letal iz bližine Anglije poslali sedaj najbrže v Sredozemlje, da pa je povsem možno, da se bodo ta letala zopet vrnila v severno Francijo, ko bo vreme za letalske napade ugodnejše. Vreme je označil angleški letalski častnik kot »glavneza sovražnika letalstva«. Opozoril je na dejstvo, da Nemci letališča v severni Franciji zlasti ne morejo uporabljati za svoje težke bombnike, čim so tla nekoliko bolj razmočena. Angleški letalski častnik prikačuje, da bodo letalske operacije po 1. marca zavzele zopet večji obseg, je pa prepričan, da bodo Angleži tudi nove nemške letalske napade odbili.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega dne so bile operacije na vsem bojišču dokaj bolj živahne kot prejšnje dni. Poleg močnejšega topniškega ognja je prišlo tudi na posameznih odsekih do bojev pehotnih oddelkov.

Najbolj živahno je bilo včeraj okrog Tepelenja. Prišlo je do močnega topniškega streljanja in do hudih spopadov med pehotnimi oddelki. Severno od Klisure proti Berat in ob morju poročajo samo o topniškem in pehotnem streljanju.

V teku včerajšnjega dne se je vreme zboljšalo na vsej fronti. Letalstvo je opravilo na obeh straneh številne izvidniške plete.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Atene, 4. febr. e. V teku včerajšnjega sestanka atenske borze so zabeležili vsi grški državni papirji velik skok. Dvignil se je pa tudi kurz drugih vrednostnih papirjev za nekaj točk.

Atene, 4. febr. e. Vojno ministrstvo je poklicalo pod zastavo z 11. februarjem nove vojaške obveznike s področja stare Grčije. Vpoklicani so bili gorski topničarji letnikov 1926 in 1927, pešci teh dveh letnikov in konjenica letnika 1927.

Zasebne in javne pomožne akcije

Samo njene oblike se izpreminjajo, beračenje pa ostane najznačilnejši pri-lastek našega časa

Ljubljana, 4. februarja. Seveda velja tudi za beračenje, da ni nič novega pod soncem. Beračenja ni ro-dila šele naša doba, a upravičeno tudi dvo-mimo, da ga bo odpravila. Kazni, odgoni in niti pomožne akcije ne bodo mogle za-treti beračenja, vprašanje pa je tudi, do kakšne meje ga lahko omeje. Ne namerava-mo pa dokazovati, da je brez pomena pri-rejati razne socialne akcije, ki naj bi blažile bedo. Nedvomno bi se beračenje raz-paslo še bolj, če bi se nihče ne zanimal za ljudi, ki postajajo v dandanašnjih raz-merah nekakšen stranski produkt družbe — izločeni iz rednega gospodarskega živ-ljenja. Povedati pa moramo tudi, da se je že razpaslo tako, kakor da so ostale vse pomožne akcije doslej brez vpliva in vsi oblastni ukrepi brez učinka.

Razmah med gospodarsko krizo

Med veliko gospodarsko krizo so ljudje zelo obubožali. Mnogi, ki so izgubili za-sluzek, so skušali v začetku še vztrajati na površju s prihranki, razprodajo manj potrebnih predmetov in podporami ter po-sojili sorodnikom in znancem. Začeli so se pa zatekati tudi na razne socialne usta-nove in urade. Ko dela še vedno niso mogli dobiti, prihranki, podpore in posojila so bili izčrpani, sta jim ostala še dva izhoda: obup ali beračenje. Marsikdo je postal berač, da še sam ni dobro vedel, kdaj. Ko je mogočeval za delo ter dokazo-val, kako mu prede trda, so ga tu in tam od-slovili s skromno podporo. — Radi bi vam pomagali, a vam žal ne moremo! Tu imate! — Prosilec je v prvem preseneče-nju pozabil na ponižanje ter vzel, sicer z oklevanjem, miloščino. Ko je pa prebrel prvo ponižanje, je koža postala debelejša in je že sam začel z namenom izvajati podpore. Najprej je seveda zaprosil za delo, a ko ga ni mogel dobiti, je dejal, da tako ni mogoče živeti in je zaprosil za podporo. Nešteti nezaposleni so postali pravi berači, ki so pa navadno beračili pod pretezo, da iščejo delo. Tako so se med gospodarsko krizo navadili beračiti mnogi mladi ljudje in nekateri so ostali berači za vedno, čeprav se jim je pozneje morda ponudila prilika, da bi se oprijeli tega ali onega dela.

Razredi poklicnih beračev

Prejane čase so se udeleževali navadno le berači ene vrste: poklicni berači. Pod

besedo berač smo razumeli starejšega, slabo oblečenega človeka, navadno pohab-ljenca. Toda v naši dobi so ti berači vprav uto-nili v morju beraštva. Nastala je cela vrsta poklicnih beračev. Glavni razred pa sestavljajo »nezaposleni«, to se pravi vsi tisti berači, ki se upravičeno ali neupravičeno sklicujejo, da ne morejo dobiti za-poslitve. Med njimi jih je bilo mnogo v resnici delavoljubnih, ki bi radi sprejeli ka-kršno koli delo. Posebna vrsta beračev so bili delavci, ki so z zadnjimi prihranki pri-potovali za delom v mesto, a ga niso dobili, pa so bili prisiljeni, poprositi dobre ljudi vsaj za kruh ali podporo. Berači svoje vrste so postali otroci, ki nas po-minjajo na »bezpriporne«, to so po večini otroci staršev brez predhodnih, pa tudi brez vesti, s periferije. Dobro je znan razred beračev, ki prodajajo po lokalnih in stanovanjih razno manjvredno in ne po-sebno potrebno blago: ljudje, ki tega bla-ga ne potrebujejo, jim dajejo miloščino, da se jih odkrižajo. Miloščina je »čisti do-biček«, zato so »prodajalci« z njo najbolj zadovoljni. Zelo številni je razred beračev, ki izkoriščajo splošno konjunkturo beraštva ter beračijo pod raznimi pretežami, kakor nanese. To so ljudje, ki prireajo sami zase pomožne akcije in ki jih najde-mo povsod: tudi v družbi, v zahvališčih, v gostilnah in kavarnah, v uradih in na ce-sti. Podvrsta so med njimi tisti podjetni posamezniki, ki so jim beračevina, dol-goročna (prav za prav »brezročna«) po-so-jila glavni dohodek.

Berači brez klientele

Sploh pa ni mogoče razčleniti vseh vrst naših beračev, kakor tudi beraštva. Toda, če že govorimo o ljudeh, ki jim je socialni čut neke vrste rudnik, ki ga znajo izkoriš-čati po vseh starih in najnovejših me-to-dah, ne smemo pozabiti predvsem ljudi, ki so zaradi velike bede pravi berači, pa ven-dar ne beračijo. Stradajo, živijo v nevar-nosti, ne morejo dobiti pomoči, in nikdar ne pričakujejo pomoči. Nimajo dobrih znan-cev, v socialnih ustanovah ne protektor-jev in vedno ostanejo ob strani, ko dobro-delna društva dele podpore. Tudi ljudi na-vadno nimajo v evidenci okrajni sočeti-revnihi, ne dobrodelna društva in ne so-cialni urad. Pomagajo si s priložnostnim zaslužkom in — s stradanjem. Da ne umro doslovno od lakote, je treba pripisovati navadno le njihovi delavnosti: oprimejo se vsakega dela, četudi ne zaslužijo ves dan toliko kakor spreten berač na uro.

Prava beda ne kriči

Izraz »kričeča beda« je ponesrečen, kajti prava beda je navadno skrita, tiha, in ne opozori naše tistih, ki naj bi vodili evi-denco o revnih ljudeh ter zlasti o njihovih otrocih. Morda se zdi register našega so-cialnega urada zelo popoln, toda končno je brez pomena, četudi so registrirani vsi revni ljudje, če se ne moremo posluževati ob vsakem času pregleda, da bi imeli ved-no tako rekoč pred očmi vse tiste, ki bi jim bilo treba pomagati. Socialne ustan-o-ve se morajo pečati vedno s tekočimi za-devami, saj je naval ljudi vedno tako ve-ljik, da uradnik ne utegne niti pomisliti še na tiste, ki ne prihajajo. Če že lahko po-maga, ima dovolj izbire med prosilci. Ko so zbrana večja sredstva, kakor bodo na primer ob sedanjih pomožnih akcijah, jih raz-dele na kredite za občinska dela, nekaj za podpore in socialne ustanove. Pri občin-skih delih zaposlujejo le moške, sposob-nejše za telesno delo. Nekatere najrevnej-še družine nimajo razen bolehnih mater rednika in ostanejo navadno brez pomoči. Mnogo je revnih ljudi, ki si kratkoma le-žajo pomagati in ki ne utegnejo iskati uradov ter pisati prošnje. Prav ti ljudje bi pa ne beračili, četudi bi bila kdaj pri-rejena kakšna pomožna akcija ali ne.

Pomagaj si sam!

Ta rek, ki je dandanes tako aktualen, zveni tudi precej cinično. Ljudje brez mo-ralnih predhodkov, brez vsakega plemen-tejšega čustva in čuta do kogar koli, se znajo dobro prilagoditi sedanjim raz-me-ram. Tako jih je mnogo, ki prireajo sami zase neprestano »pomožne akcije«. Pišejo prošnje na vsa dobrodelna društva, usta-nove in urade, pa tudi na zasebnike, kjer koli zavohajo kakšno podporo. Prejemajo podpore hkrati od več društev, razen tega beračijo in med prvimi so, ko deli po-pore socialni urad. Po geslu: Pomagaj si sam! si pomagajo mnogi na škodo najrev-nejših in vsega sistema javne pomoči. Javno socialno skrbstvo zaradi tega iz-gublja ugled in na uradne pomožne akcije ljudje gledajo z nezanimanjem, zlasti še, ker naval beračev ni nič manjši. Značilno je, da je bilo prav včeraj, na dan velike nabiralne akcije, »na teren« tudi mnogo beračev, tako da je bila cela vrsta vzporednih nabiralnih akcij. Ali so berači pričakovali, da bodo ljudje včeraj rajši odklepali vrata v pričakovanju na-biralcev, odnosno, da bo socialni čut pri-šel bolj v rabo?

nam gledališka uprava ne daje več po-pusta.

Ker se je vedno poudarjalo, naj ima tudi dežela kaj od Talijanskega hrama, in ker so hoteli organizirati nekakšno potujočo gle-dališče, da bi tudi ljudje po deželi lahko imeli kaj od gledališke umetnosti, mislim, da doprinašamo sami dovolj žrtev s tem, da zahajamo v gledališče. Gledališka up-ra-naj bi nam dovolila vstopnice po po-lovični ceni za vse predstave, torej tudi za gostovanja. Če je pa gledališče samo za mesto in za premožne ljudi, če je upravi samo za poljenje blaginje, če ne more doprinesiti majhne žrte za tiste, ki res s postrvolnostjo in težavami obiskujejo predstave, naj nam to tudi pove. Pri-po-minjam, da ni čuda, da so kinematografi vedno polni, saj se pogosto čuje opazka: gledališče je le za teže žepo.

Tudi mi bomo morali poseči po bolj pleh-kih predstavah. Počasni se človek vsemu privadi. Ne bo naša krivda, če se bomo morali odvaditi gledališču. To tako ne bo težko, ker letos ni dosti novih del in tudi ne izgledov, da bi prišla na repertoar. Do-sedaj smo gledali eno predstavo že po pet-krat na sobotnem in nedeljskem programu.

Trdna izžanska korenina

Ljubljana, 4. februarja 90. leto je izpolnilo te dni, v nedeljo je pa godovala Modičeva stara mama na Ižu. Vedno redkejši so primeri, da bi bili ljudje v tako visoki starosti še čili, zdravi in trdni, kakor da jim je komaj 60 let. In ta-ka je Marija Modičeva. Brez napačnikov čita še prav lahko tudi najdobrejši tisk. Bolezen jo ne tare nobena, bistra je in živahna, kakor dekle. Želimo ji, da bi se veselila tako trdnega zdravja ter telesne in duševne svežosti do skrajnih meja člo-veškega življenja.

Iz Trebnjega

— Uradni poplave. Glede na dopis ob-ja-vljen v vašem c. listu št. 14 z dne 18. I. 1941, pod rubriko »Iz Trebnjega« in na-slovom »Pred gasilskim obnim zborom«, prosimo, da blagovolite v smislu zakona o tisku, objaviti sledeči uradni popravek: 1) Ni res, da je podpisana skupna uprava ob reviziji dne 6. oktobra 1940 zaplenila glavne knjige, predvsem blagajniški dne-vnik, pač pa je res, da je prevzela samo blagajniški dnevnik s 105 bilj. priloge, za kar smo izdali četni upravi tudi potrdi-lo. 2) Podpisani starešina je ob priliki revizije poudaril, da ne jemljemo knjige zaradi šikanse, ampak, da četi »pagan« 3) Ni res, da je župni tajnik izjavil, da so našli knjige v redni, pač pa je res, da je našli napram predsedniku čete, da mi-sli, da bo v red. 4) Skupna uprava je iz-rocno naročila četi, naj posluša do vrnitve blagajniške knjige z začasnim blagajniškim dnevnikom, iz katerega bi potem vze-la

Obiščite pozimi

DOVJE - MOJSTRANA 700 m
obsežna smučišča, dober sneg, smučski tečaj, udobna gostišča.

Valvasorjev dom pod Štelem 1180 m
Smučki in sankarski izlet, Potočka, Zirovška in Zabrška planina in zvezi v Zelenici. Mar-kirani dohodi iz Zirovnice in S. v. Javo nika.

POLEVO 620 m
Udoben planinski dom, sredi krasnih smučišč. Telefon Višnja gora 1.

BLAD

GRAND HOTEL TOPLICE
aranzman — 7 dni din 875.—, vse vrstunano.

PARK HOTEL BLED
Ugodni aranzmani za Božič in smuč-sko sezono.

Informacije in prospekti: Tujskoprometna zveza — Putnik-Ljubljana — Putnik-Maribor in vsi ostali biroji Putnika

POHORJE (910—1543):

Idealen smučski svet, prijetno zimsko bivanje: številni planinski hoteli in domovi, dobra oskrba, polni dnevni penzion din 45—70. Nova pohorska avtocesta.

Obiščite lepe zimske turistične predele v severni Sloveniji!
Pohorje, Savinjske Alpe, Logarska do-lina, Modriška planina, Snurkovec, Rimske vrstice itd. Smučarski tečaj, dobra oskrba, polni dnevni penzion din 50—70.

Dom SPD na Korani 1520 n Bohinjem
80 postelj, penzija od din 62.— dalje, smučska šola, prospekti.

RATIČE-PLAN CA 870—1108 m
Zimskosportni center, smučske proge, smučske šole, skakalnice.

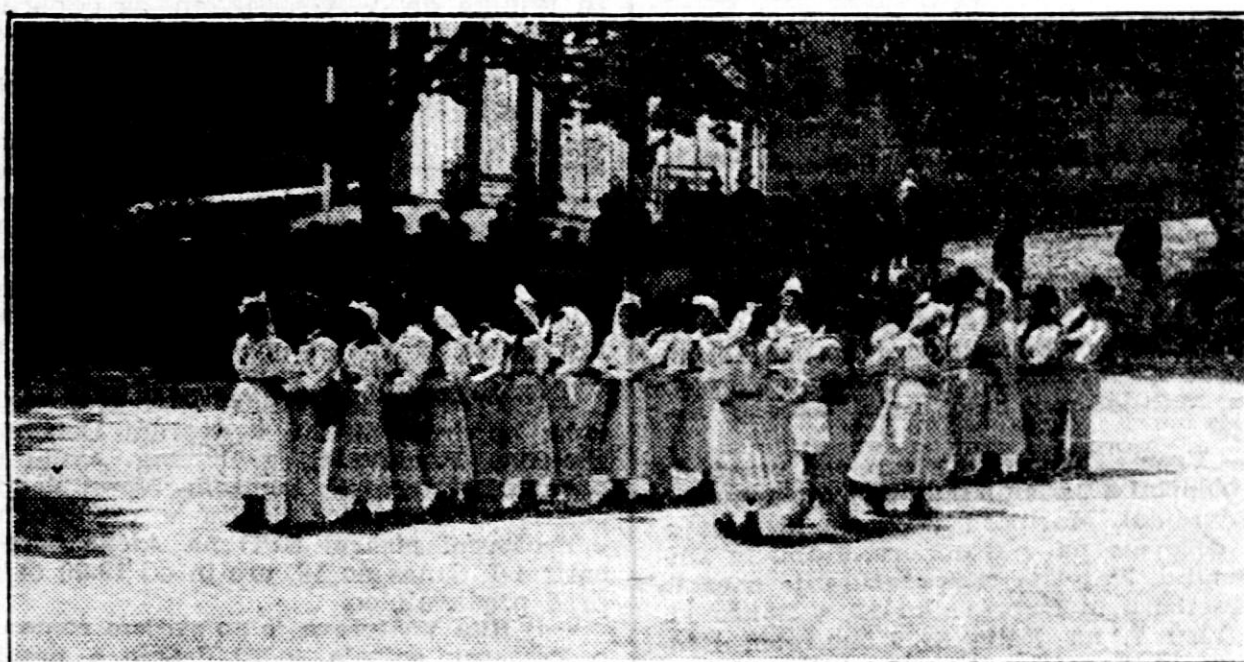
posamezne postavke v blagajniško knjigo. 5) Takoj po reviziji sta pooblaščenca žup-ne uprave gg. Ivan Resman in Avsec Fer-do, ki sta bila navzoča ob reviziji, začela pregledovati blagajniško knjigo od zadnje revizije; dela pa nista mogla dogotoviti, ker je g. Resman težko obelil in je tri mesece bil nesposoben za izvrševanje dane mu naloge. Zaradi tega se je tudi seja župne uprave, na kateri se je ta točka morala obravnavati, vršila šele 12. I. 1941. 6) Izjavljamo, da bodo imeli od revizije tako biviši in sedanjí poslovodci, kakor tu-di četa le korist, za kar nam bodo še hvaležni! Z gasilskim pozdravom »Na po-moć!« Gasilska župa sreza Novo mesto.

— Krušne karte je delila v torek obci-na za drugo polovico januarja. Prijavilo se je nad 300 oseb, ki so dobili skupaj 3000 kg moke. Precej prosilcev je odšlo iz pisarnega prehranjevalnega odbora pra-

znih rok, ker je moke na dan delitve po-poldne že zmanjkalo in je prehranjevalni odbor ukrenil vse potrebno, da bodo tudi ti čez nekaj časa prejeli potrebno količino moke. V splošnem prehranjevalni odbor v Trebnjem prav dobro posluša in je med redkimi, ki pravočasno poskrbi, da pre-bivalstvu ne zmanjka kruha.

— Važna objava občine! Glede na izred-ne težke čase, ko je občinsko uradništvo zaposleno z nujnimi neodložljivimi deli, je po nalogu narodne oblasti občinski odbor na svoji seji 30. januarja, določil uradne ure kakor sledi: vsak dan razen nedelje in praznikov samo dopoldne. Dopoldne je občinska pisarna za stranke zaprta. Ob nedeljah in praznikih so uradne ure samo do 10 ure dopoldne. Preskrbovalni urad ima uradne ure v občinski pisarni. Pred-sedstvo občine naproša občane, da se tega reda brezpogojno drže.

Metliška »Rešetca« na plesu JS

Ljubljana, 4. februarja so eden od narodnih prizorov, ki jih izvaja metliška mladina vsako leto na velikonoč-ni ponedeljek na metliškem Pungartu, stalnem prizorišču metliških narodnih iger. Kakor »Kolo« in »Most«, so tudi »Rešetca« v današnji obliki samo še delna ostalina velikega, pradednega, staroslovenskega na-rodnega obreda in sicer — kakor so do-gnale znanstvene raziskave — svatske igre. Značaj svatske igre se kaže še danes v tem, da nastopata vojarinka in njen spremljevalec kot proca (snubača), ki iščeta nevesto, oziroma ženina. Njima na-sproti zastopa zbor deklet in fantov mater, katera se najprej brani dati hčer ali sina, nato ju pa le izroči snubcem.

Ob začetku plesa rajata vojarinka in njen spremljevalec okrog mešanega zbora, ki je postavljen v ravni vrsti »kakor reša-ta pri prodajalcu« (odtod tudi ime igre). Vojarinka in spremljevalec zapojeeta na- »Mi zbiramo dekle« (fantiče) vsake žumbrske družine.

Zbor nato

»Ja je (ga) nédam možu (ženi) vsake žumbrske družine.«
Vojarinka in spremljevalec zapojeeta na-to, še vedno rajajoč okrog zbora:
»Ce je (ga) nedaš sama vzamem si jo (ga) sama vsake žumbrske družine.«
Zabo nato:
»Pojdi, pojdi luba hči (lubi sin) skoraj nazaj prid, suha hruska zacvete onad nazaj prid.«
Vojarinka in spremljevalec zaplešeta pri tem slovesnejše okrog zbora in na kraju te kitice odvedeta zadnje dekle oziroma fanta iz vrste s seboj, rajajoč in pojoč:
»Zbogom, zbogom vsem vernim slugom, kir ste nam dali, da pojde z nami. Ta hindr handr žumbr, vsake žumbrske družine.«
Igra se nato ponavlja.
Žumbrska družina je svatska družina, žumbr (isto kot žumar, camar, pozavčn, dever) je vodja-zastavnik svatske družine.

Iz Trbovelj

— Letno skupščino je sklicala podruz-nica Kola jugoslovanskih sester v Trbov-ljah. Vršila se bo v torek 4. t. m. ob 18. v društvenih prostorih v glazuti Cilanice se vabijo k polnoštevilni udeležbi Dnevni red običajen.

— Namesto venca na grob učiteljice go-spe Julci Rakove in gospe Ane Feštajnove, matere učiteljice g. Pavle Begove je da-rovalo učiteljsko i. državne dekliske ljud-ske šole v Trbovljah tukajšnji ženski po-družnici CMD din 120. Iskrena hvala!

— Pozor trboveljski potrošniki. Od 1. februarja dalje se sme prodajati kruh, te-stenine, moka in drugi izdelki (zdrobi), ki se izdelujejo ali sestojijo v celoti ali s pri-mesjo pšenične ali ržene moke, samo na uradne nakaznice, ki jih izda banska up-ra-va. Tukajšnji preskrbovalni urad je trgov-skim obtom že razdelil živilske nakaznice ter obrazce za obvezno prijavo za mesec februar 1941. Vsi potrošniki se naj takoj zgledajo pri tistem trgovcu, kjer so krili svo-je potrebe pred septembrom lani in za-htevajo od njega obrazce za obvezno pri-javo. Glasom predpisov imajo kriti vsi po-trošniki pšeničnih mlevskih izdelkov po-trebe le v trgovinah, v katerih so jih krili pred septembrom lani. Pri trgovcu dobljen obrazec naj poglavar gospodinjstva izpolni doma vestno in z resničnimi podatki. Na podlagi tega bo pri svojem trgovcu doblil živilske nakaznice za sebe in za vse člane lastnega gospodinjstva, ki pri njem stalno stanujejo. Za vsako nakaznico je treba pla-čati 25 para. Vsi oni potrošniki oziroma družinski glavarji, ki v vprašalni poli niso naveli nobenega trgovca, pri katerem naj bi prejeli računirana živila, dobijo ob-razce za obvezno prijavo in živilske na-kaznice za tekoči mesec v tukajšnjem ob-činskem prehranjevalnem uradu. Nakazni-ce se bodo izdajale le na podlagi pravilno izpolnjenih in podpisanih prijav. Kdor pri-jave ne odda, ne more dobiti živilskih na-kaznic. K pekrom, kjer ljudje kupujejo kruh, ni treba nositi obveznih prijav. Iste

bodo razdeljevali le trgovci in preskrboval-ni občinski urad.

Zastupljanje nezaščitenih divjačine t. j. lisic in drugih roparic bo vršil rudnik TPD do 31. marca t. l. s polaganjem cya-novega strupa v svojih lovskih revirjih. Za-strupljanje se bo vršilo v občini Trbovlje v plavozvu pod Retjem in po pečevju na obronkih Bukove gore v oddaljenosti 400 m od hiš in 200 m od javnih poti. Opozarja se prebivalstvo, da je nevarno najdeno po-ginulo divjačino uživati in drugače uporab-ljati. O vsaki najdbi naj se obvesti lov-skega upravičence.

— Sadjarjem. V nedeljo 9. t. m. ob 8.30 se bo vršilo v ljudski šoli Trbovlje trg predavanje iz sadjarstva. Vabijo se vsi po-sestniki sadnih vrtov in sploh vsi tisti, ki se zanimajo za napredek umnega sadjar-stva. Predaval bo okrajni kmetijski refe-rent g. Zupan iz Laškega.

Iz Kranja

— Konec šahovskega prvenstva. V petek je bil zaključen jesenski šahovski turnir za prvenstvo Kranja. Na žalost je bilo prvenstvo zaključeno le v drugi skupini, dočim se turnir v prvi skupini ni odigral v celoti. Prvak Kranja je postal g. Žužek Boris, ki je dosegel 13 in pol točke, slede Pogačnik Vid 12 in pol, Kost Milan 11 in pol, Rauh Rudolf 8 in pol, Pogačnik Vinko 8, Jenko Franc 6 in pol, Reichel Antón 6, Dražil Milan 5 in pol itd. — V sredo 5. t. m. bo brzoturnir, vabljeni so vse članstvo. Pred brzoturnirjem bodo vproplasirani razdeljene nagrade. Gosp. predsednik Rus Mirko pa je naklonil še posebno nagrado za izrača, ki je nudil izredne igre.

— Zborovske skladbe sovjetskih kompo-nistov. Prof. Slavko Osterc v Ljubljani ima veliko zalogo moških in mešanih zborov sovjetskih kompozitorjev. Večina skladb je v tako lahkem slogu, da jih bodo zmogli tudi podeželska in manjša izvežbana pevaka društva. Opozarjamo pevce, da si pri g. Ostercu lahko skladiče ogledajo v svrhu izvajanja.

Pregled dela vzorne gasilske čete

Kranjska četa je moderno opremljena — Za moštvo se prireajo vaje in tečaji

Kranj, 3. februarja Ob koncu preteklega tedna je bila skupš-čina kranjske gasilske čete, ki je znana po vsej državi ne samo po svojih velikih prireditvah, temveč je zaslovela tudi za-radi svoje moderne opreme in izvežbano-sti moštva. Zadnji skupščini so prisostvo-vali tudi zastopniki oblasti, sreski načel-nik g. dr. Vidic, predstojnik mestne poli-cije g. Slander in zastopnik občine g. inž. Brilly. Predsednik g. Mavrič Majr je v uvodu pozdravil članstvo in zastopnike in predlagal, da se odposloji vdanostne brzo-javke Nj. Vel. kralju Petru II. Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, Nj. Vis. kralje-viču Tomislavu in pozdravi brzojav mi-nistru za telesno vzgojo g. Pantič in Vatrosgasemu savezu kraljevine Jugosla-vije. G. predsednik se je spomnil še umir-lih članov in podpornikov, nato pa prešel na dnevni red in podal izbrano poročilo o delovanju čete. Četa je posredovala pri 9 požarih, in to pri petih v mestu in štirih v okolici, pozvana pa je bila na pomoč tudi pri povodnjih. Obvarovana škoda zna-ša 1.480.000 din. Izredno delo je opravil samaritanski odsek čete, saj je znašalo celokupno število prevozov 174, prepeljanj oseb pa 182. To delo je bilo opravljeno s tremi rešilnimi avtomobili. Žal ovira uspeš-no delovanje tega odseka omejitve potroš-nje bencina in pa nerazumljivo zavlače-vanje plačil prevozov s strani raznih bla-gaj in socialnih institucij ali pa celo od-klonitev povračila stroškov za prevoze kljub njih izrecnemu naročilu. Zanimivo je bilo tudi izbrano poročilo o vzrokih, ki so zahtevali prevoz. Tako obsegajo razli-čne notranje bolezni 90 prevozov, prometne neizgode 29, infekcijske bolezni 15, ženske bolezni 13, obratne neizgode 11, prevoz mrtvecev 10 in uboji 7 itd.

Izredno pazljivo se posvečala četa vajam za praktično uporabo vsega orodja in pa vojnogasilskih formacij. V ta namen sta bili izvršeni dve veliki vojnogasilski vaji, in to na Primskem in Britofu, o katerih je naš list obširno poročal. Obema vajama so prisostvovali tudi predstavniki uprave dvora na Brdu. Pri vaji na Prim-skovem je sodelovala tudi reševalna sku-pina z 20 samaritani in skupina za od-kopavanje ruševin z g. dr. De Glerio na čelu. Četa se je udeležila tudi delne župne vaje v Bobovcu. V preteklem letu se je posvečala potrebna skrb tudi gasilskemu naraščanju, ki je imel šest vaj. Seveda pa je bilo delo čete porazdeljeno tudi na vsa ostala področja gasilstva, tako se je ob-ravnavala v več predavanjih gasilske tak-tika, izvršena je bila redna preizkušnja brizgaln, požarni ogledi, gasilska straža itd. Na poziv ministrstva vojske in mo-rnarice se je udeležil dvanaestdnevne gas-ilске tečaje v Beogradu podpoveljnik g. Matko Mihelič, ki je tečaj z uspehom absolvirar ter prejel legitimacijo za ga-silské gasilske instruktorja. Občinski naraščalski poučni izlet je bil letos prirejen na Sušak in v Kraljevicu, udeležilo se ga je 31 na-raščajnikov.

Pri poročilih o stikih z drugimi četami in nadrejenimi organizacijami je g. Majr omenjal lanksočetni potek župne skupš-čine, kjer je prišlo do znanege negasilskega nastopa župnega starešine. Že mesec dni po tej skupščini je kranjska četa sporočila zajednici notek skupščine in zahtevala, da se skupščina razpusti in da odpravi ponovna. Na rešitev pritožbe je četa čakala do 9. avgusta pr. leta, a odgovora ni bilo kljub

Na naslov gledališke uprave

Domžale, 3. februarja. Narodno gledališče v Ljubljani je oni dan objavilo opozorilo podeželskim obisto-kalcem, da ne bodo več mogli dobiti po polovični ceni vstopnic za nedeljske pre-dstave in za predstave, za katere so cene že tako znižane, ter da bodo v bodoče ve-ljeli kuponi samo za določene abonmaje med tednom. Že več let obiskujemo ljub-ljansko gledališče in priznati moram, da me je sklep gledališke uprave zelo preane-titi. Prisiljen sem javno nastopiti proti temu sklepu v svojem imenu in imenu vseh, ki so z njim tudi prizadeti.

Gledališka uprava naj upošteva, da ima-jo obiskovalci z dežele precej več izdatkov, če hočejo v gledališče, ker morajo plačati vožnjo in večerjo v mestu, pogosto pa tudi sobo, če se predstava zavleče, ker nimamo nobene zveze za povratek. Če bošam torej videti večerjo predstavo ob normalnih ce-nah, mi 80 din ne zadostuje. Če bi stano-vali v Ljubljani, bi lahko vedno sedel v prvi vrsti partnerja in bi mi ne bilo treba preostli za vstopnico po polovični ceni. Zdaj, ko ne vozi več avtomob, sploh nimamo zveze za povratek in moramo prenočevati v Ljubljani in smo navsezami samo na ne-deljske popoldanske predstave, za katere

DNEVNE VESTI

— **Zasedanje banskega sveta.** Banski svet dravske banovine se sestane 17. t. m. ob 10. v Ljubljani. Predmet zasedanja bo: obravnavanje banovinskega proračuna za leto 1941 s pripadajočimi pravilniki v smislu čl. 11. pravilnika o organizaciji in delu banskih svetov in sklepanje o osnutku uredbe o spremembah uredbe o občinskih uslužbenih.

— **Divjega prašica so ustrelili.** Zadnje dni so lovci iz Črmošnjic sledili divjega prašica, ki je sicer prišel na sled in je bil tudi obstreljen, pa se je za sedaj še umaknil. Na begu se je približal lovcu g. Janezu Petschauerju, posestniku in gostilničarju iz Črmošnjic, ki je imel v puški še en strel, s katerim je že ranjenega merjasa ustrelil v gobec ter mu tako zadal smrten strel, da obledel mrtev. Ustreljeni merjasec tehtal nad 100 kg. Merjasa so pripeljali iz Ašelic, kjer se je vršil lov, to je v gozdu nad Črmošnjicami, v Črmošnjice, kjer ga bodo razsekali in njegovo meso razprodali.

— **Uredba o nadzorstvu uvoza kemičnih in lekarniških izdelkov.** Te dni so razpravljali na seji sveta za zunanjo trgovino o osnutku uredbe, ki bo predpisovala nadzorstvo o uvozu kemičnih in lekarniških izdelkov in bo objavljena že v tem mesecu. Pod nadzorstvo bo spadalo okrog 60 vrst izdelkov.

— **Ugodna rešitev vprašanja v italijanskih pristaniščih blokirane našega blaga.** Večina našega blaga, ki je bilo blokirano v italijanskih pristaniščih, je zdaj že uvožena v smislu sporazuma med našimi in italijanskimi oblastmi. Sporazum je bil sklenjen za blago, ki je bilo plačano pred 10. junijem lani. Pri pogajanjih so bili doseženi zelo lepi uspehi ter so naši uvozniki lahko mnogo bolj zadovoljni kakor nekaterih drugih držav.

— **Kmalu bo sklenjen nov trgovinski sporazum z Bolgarijo.** Centrala industrijskih korporacij je glede na skorajšnja trgovinska pogajanja z Bolgarijo predložila svoje predloge, kaj naj bi uvažali iz Bolgarije in katero blago bi kazalo izvažati. Med uvoznim blagom so naštetja maziva, staro železo, manganova ruda, antracit, na pol luščen riž, hoče drobnice in žrebet, odpadki lana in konoplje. Izvažali pa naj bi: emaljirano posodo, žveplovo kislino, metilni alkohol, ekstrakte za strojenje, cigaretni papir in razne kemične izdelke.

PLES

Planinsko rajanje priredi »Dom jugoslovanskih obrtnikov« v soboto dne 8. februarja 1941 točno ob 8. uri zvečer v Kazini.

— **Nov grob.** V Slovenjgradcu je umrl v nedeljo v visoki starosti 80 let zasebnik g. Janez V. r. c. Pogreb bo danes ob 15. na mestno pokopališče. Pokojniku blag spomin, žalujočemu sinu naše iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo oblačno s padavinami. Včeraj je snežilo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Sarajevu, deževalo pa v Kumboru, Rabu in Dubrovniku. Najvišja temperatura je znašala v Kumboru in Dubrovniku 12, v Splitu 11, na Visu 7, na Rabu 6, v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu 4, v Ljubljani 2,2, v Mariboru 1,0. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751,7, temperatura je znašala 0,1, v Mariboru —2, v Zagrebu —3, v Beogradu in Sarajevu —1, na Visu in Rabu 3, v Splitu in Dubrovniku 4, v Kumboru 7. — **Zasedanec tat.** Po okolici Trebnjega se klati nekdanji Plovin, star okrog 30 let, ki ima na vesti že več vlomov in tatv. Oni dan je prišel tudi v Dečjo vas, kjer je prespal noč pri posestniku Francu Maksetu, jutraj pa je izginil; ukradel je pa novo žago, sveder in nekaj drugega orodja, v skupni vrednosti 500 din. Zasedanec tat je srednje postave, zagorelega obraza in ima na sebi temno, ponošeno obleko.

— **Nesreče.** V Kranju se je polila z vrelin mlekom dveletna uradnikova hčerka Milka Prisljan in se opekla po životu ter po nogah. — **Zasebnica Neža Stele** iz Starograde trga pri Ložu je padla na poledenelih tleh pred domačo hišo in si zlomila desno ključnico. — **Pri izstopu iz vagona** je spodrsnil in padel na glavni kolodvoru 30-letni kmetnik Valentin Lampič, Zlomil si je nogo v členku. — **V steklini v Hrastniku** je švignil plamen v obraz 16-letnemu delavcu Branku Medvedu. Medved je dobil nevarne opekline po obrazu in na vratu. — **V bolnico** so prepeljali tudi 14-letnega šoferjevega sina Slavka Merjasa iz Ljubljane, ki je doma padel z lestve in si zlomil levo nogo.

— **Prešernov večer v Čačku.** V gimnaziji v Čačku je društvo Zvezdica doma in šole priredilo zelo lep Prešernov večer. O Prešernu je govoril prof. Dragomir Popović. — **Devize za uvoz sirovin** iz deviznih držav. Narodna banka pripravlja večji načrt za zavarovanje potrebnih deviz za uvoz sirovin in drugih potrebščin iz deviznih držav. Ker je dotok deviz v Narodno banko precej veliki, lahko gospodarski krogi računajo z zadostno količino deviz za uvoz. Za prvo četrtletje tekočega leta bo baje na razpolago 3 milijarde din za uvoz sirovin.

— **Osebnostna vest.** Meseca januarja t. l. sta napravila diferencialni izpit na Šoli narodnega zdravja v Zagrebu Slovenca zdravstvena pomočnika Marinčič Bogomir in Sivka Vinko.

— **Na Hvaru** so pokopali 9 italijanskih mornarjev. V nedeljo so pokopali na Hvaru 9 italijanskih mornarjev, ki so našli smrt v pomorski bitki med podmornico neznane narodnosti in italijanskimi vojnimi ladjami. Podmornica je napadla italijanski remorker »Ursus« in ga potopila. Rešilo se je pet članov posadke, ki so pa pozneje podlegli težkim ranam. V soboto je umrl tudi v Hvar prepleljani častnik. Edini, ki je preživel katastrofo, je ranjeni krmar Giuseppe Parodi, mehanik iz Genova.

— **Težka prometna nesreča.** V Dubrovniku se je pripetila v soboto zvečer težka prometna nesreča. Financar Ivan Sorčić je prišel pod avtomobila, ki ga je pritisnil ob zid. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa kmalu izdihnil.

— **Silno neurje v Črni gori in južnem Primorju.** S Cetinja poročajo, da je divjelo tam v nedeljo strahovito neurje. Na mnogih krajih so bile pretrgane telefonske zveze. Cetinje ima zdaj telefonsko zvezo s Beogradom preko Dubrovnika. Zaradi

silnih nalivov so narasle reke in Skadrsko jezero je preplavilo tudi del Skadra.

— **Italijanski parnik v sušniški pristanišči.** V sušniški pristanišči je priplul 8.000-tonski italijanski parnik »Isaroc«. Nanj bo natovorjen les, potem pa odpluje v Dubrovnik.

— **Stekel maček ogrizel 27 ljudi.** V hiši kmeta Stojana Milenovića v Podujevu se je pripetila v nedeljo nesreča, ki bi utegnila zahtevati več človeških žrtev. Milenović je imel velikega mačka, ki so ga imeli otroci zelo radi in so se z njim pogosto igrali. Tudi v nedeljo so se igrali z njim. Naenkrat jih je pa jel maček napadati in vse je ogrizel. Potem je planil iz hiše v sosedno hišo, kjer je tudi ogrizel vse otroke. Poleg tega je v vasi ogrizel še več ljudi. Vseh žrtev steklega mačka je 27 in vse so prepeleli v bolnico.

— **Hči ubila mater.** Pretresljiva tragedija se je odigrala v petek v vasi Lipovcu na Hrvaškem, kjer je kmetica Matilda Mičuga ubila svojo 68-letno mater Ljubico Lacko. Mati je pred petimi leti sprejela v svojo hišo hčer Matildo in zeta Milana, katerima je dala vse svoje premoženje. Sebi je pa izgovorila samo kot. Hči je pa kljub temu zelo grdo ravnala z materjo in skoraj vsak dan jo je pretepala. Sosedje so to vedeli, pa ubogi ženi niso mogli pomagati. V petek je zgrabila bresčna hči mater za lase in jo odvlekla v hlev. Tam jo je pretepala dokler ni izdihnila. Orožniki so ubijalko aretirali.

— **Kozakov roman »Šentpetel«** je eno največjih in brez dvoma najbolj uspešnih pripovednih del v našem povojnem slovenstvu. Z mogočnim episkim zamahom je pisatelj orisal življenje na periferiji našega največjega mesta in ustvaril vrsto likov in prizorov, ki ostanejo čitatelju neizbrisno v spominu. Knjiga stane broširana 90 din, vezana v platno 120 din in se naroča v knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3. (—)

Iz Ljubljane

— **Novi odbor Društva za pravno filozofijo in sociologijo.** V petek 31. januarja je imelo društvo za pravno filozofijo in sociologijo na univerzi občini zbor in na njem je bil izvoljen novi odbor. Za predsednika je bil izvoljen univ. prof. E. Spektorski, za podpredsednika univ. prof. dr. B. Furlan, za blagajnika dr. M. Vogelink, za tajnika dr. V. Grossmann, za odbornike pa kasacijski sodnik A. Lajovic ter univ. prof. dr. Tomšič in dr. Kušelj.

— **Vlak ga je odbil.** Reševalci so bili davi ob 3 telefonično pozvani na Erjavčev ceste, kjer se je pripetila hujša nesreča, katere žrtev je postal 35-letni avtozvošek Josip Tome, stanujoči v Kolesijski ulici. Tome je šel ponoči čez železniški prelaz na Erjavčevi cesti, pa je privozil vlak, ki ga je odbil v stran. Tome je dobil hude poškodbe po glavi in po životu, zlomil pa si je tudi nogo. Ponesrečenca so reševalci prepeljali v bolnico.

— **Predavanje SPD.** Pestr svet v barvah bo drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Predavatelj dr. dr. ing. Avčin bo pokazal okrog 200 izbranih barvnih dia pozitivov. Vstopnice dobiče v predprodaji v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4-I. danes do 18. ure in od 19.30 dalje pred predavalnico.

— **Ilka Vašičeva** je po svojem romanu o Prešernu spisala sedaj dramo o pesnikovem življenju »Visoka pesem«, katere premiera bo na obletnici pesnikove smrti v soboto 8. t. m. ob 20.15 v šentjakobskem gledališču. Uprava odra je poskrbela za novo scenografijo in nove kostume. Prešerna bo igral g. Škerlj, Julijo Primčeva pa g. Vera Šubič-Murkova. V ostalih glavnih vlogah bodo nastopili: Bučarjeva (Primčeva), Grgurevičeva (Scheuchenstüllova), Kramarjeva (Marja), Eypner (Smole), Hanžič (Zois), Klemenčič (Cep), Lavrič (Ravnikar), Plevelj (dr. Zupan). V ostalih vlogah nastopa več ansambel odra. V nedeljo 9. t. m. ob 20.15 se bo igra ponovila. Ker je za predstavo veliko zanimanje, kupite vstopnice že v predprodaji od jutri dalje. Cene običajne.

— **NA VSAKO MIZO LASKO PIVO!** — **Bar »Draške straze«** na priveditvi krajevnega odbora 8. t. m. na Taboru bo res dobro založen z vsemi barskimi dobrotami. Za plesno godbo bo skrbel prvovrsten jazz-orkester. Tudi cene bodo zmogljive. V baru Jadranske straze bo prijetno.

— **Upokojeno udeležstvo** bo imelo svoj redni mesečni sestanek v četrtek 6. t. m. ob 16. pri Novem svetu v Ljubljani.

— **Zametno črnilo,** pristno mostarsko žilavko hamburger toči gostilna Lovšin.

— **Vojnim dobrovoljcem!** V nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne bo v predavalnici Društva inženjerjev v Ljubljani, Kongresni trg 1/III (Kazina), 22. redni letni občni zbor sreske organizacije vojni dobrovoljcev v Ljubljani. Na predvečer 8. t. m. ob 20.15. bo članski sestanek v restavraciji hotela Struželj. Udeležba članstva na obnem zboru naj bo polnoštevilna! — Uprava.

— **Ljudska univerza, mala dvorana Filharmonije,** Kongresni trg. Jutri 5. t. m. bo predaval ob 20. arhivar Mestne občine ljubljanske g. Vladislav Fabjančič. O ljubljanskih krvinkah. Njegovi izsledki so izredno zanimivi. — 86-n.

— **Namesto večera na krsti pokojnika** ge. Teresije Zupanec in g. Josipa Zuhcega so darovali prijatelji Kamničani 300 din za Dom slepih v Ljubljani, kamniškemu Sokolu pa nakazali prav tako 300 din. — Darovalcem iskrena hvala!

— **Tatvine.** V Cestovi ulici 14 je bilo Anici Kramarčevi ukradenega z dvorišča za 400 din moškega perila in namizni prt. — Na Celovški cesti je tatica odnesla perici Magdaleni Janežičevi za 1048 din moškega in ženskega perila, ki ga je imela na ročnih sankah. — Z dvorišča hiše št. 8 na Jernejevi cesti je nekdo odnesel Jožici Pirčevi 4 moške srajce in par moških spodnjih hlač v vrednosti 230 din. — Trgovac Vital Seunig se je prijavil, da je tat vionil v njegovo izložbo poleg lokala Pod Tranco 1 in ukradel dva para nizkih moških čevljev, vrednih 745 din. — V Dalmatinski ulici 1 je tat vionil v shrambo Janka Smodiša in odnesel poleg raznih drugih stvari veliko emaljirano posodo za 18 kg masti. Smodiš je oškodovan za 630 din. — Pavel Lindtner je prijavil, da mu je tat odnesel z vrta v Levčevi ulici 33 več prelevj za odeje iz belega blaga, 4 kotenaste rjuhe, bel namizni prt, dve blazini s monogramom ML, nekaj ženske obleke in nekaj moškega perila v skupni vrednosti 1200 din. — Ani Stetelovi pa je odnesel tat za 1500 din moškega ter ženskega perila z dvorišča v Cankarjevi ulici 13.

Ameriška oporišča v Pacifiku

Za primer vojnih zapletljajev z Japonsko se bodo Zedinjene države posluževale mornariških in letalskih oporišč v Avstraliji in na Novem Zelandu

New York, 4. febr. s. (Tass). »New York Times« poročajo iz Wellingtona na Novem Zelandu, da je bil med Zedinjenimi državami, Avstralijo in Novim Zelandom dosežen vojaški sporazum glede skupnih obrambnih ukrepov v primeru razširitev sovražnosti na območju južnega dela Tihnega oceana. Predvsem naj bi Avstralija in Novi Zeland pomagali Zedinjenim državam, da v primeru japonskega napada na Nizozemsko Vzhodno Indijo pošljejo svojo vojno mornarico in letalstvo v Singapor ter nato preko Avstralije in Novega Zelanda vzdržujejo stalno zvezo s Singaporem.

Po informacijah lista je ameriški zunanji minister Hull izrazil željo, da bi Avstralija in Novi Zeland v tem primeru na svojih letališčih in v pristaniščih dali ameriškim ladjam in letalom možnost, da se zalagajo z gorivom. Zedinjene države bi dobile mornariška in letalska oporišča ob vzhodni in južni avstralski obali ter ob severni novozelandski obali. Po informacijah »New York Timesa« je sporazum glede teh vprašanj v glavnem že dosežen. Avstralska in novozelandska vlada želita dobiti samo še nekaj jamstev od Zedinjenih držav za odstopitev oporišč. »New York Times« poročajo dalje, da so Angliji na Novem Zelandu zadnje čase zgradili več tajnih vojaških letališč.

Iz Washingtona poročajo »New York Times« iz Melbourneja v Avstraliji, da bo avstralski ministrski predsednik Menzies, ki je trenutno na poti v London, iz Anglije odpotoval na povratku v Avstralijo tudi v Zedinjene države ter se bo tam sestel s predsednikom Rooseveltom.

Iz Washingtona poročajo »New York Times« k tej vesti, da niti v ameriškem zunanem ministrstvu niti na avstralskem poslanstvu niso hoteli dati k poročilu o ameriško-avstralsko-novozelandskem vojaškem sporazumu nobenih podatkov in nobenih komentarjev.

Obenem poročajo »New York Times« iz Melbourneja v Avstraliji, da bo avstralski ministrski predsednik Menzies, ki je trenutno na poti v London, iz Anglije odpotoval na povratku v Avstralijo tudi v Zedinjene države ter se bo tam sestel s predsednikom Rooseveltom.

Avstralsko vojno sodelovanje

Jeruzalem, 4. febr. s. (Reuter). Avstralski ministrski predsednik Menzies, ki je v nedeljo prispel s posebnim letalom iz Avstralije semkaj, je snoči sprejel novinarje, katerim je izjavil, da bodo angleške zmage v Libiji po njegovem mnenju

pripomogle odločilno k izidu sedanje vojne. Dalje je izjavil, da je ponosen, ker so v bojih v Libiji uspešno sodelovale tudi avstralske cete. Menzies je pripomnil, da bo o priliki svojega obiska v Angliji izrazil angleškemu narodu osebno občudovanje vseh Avstralcev k pogumu, s katerim prenašajo Angliji težave sedanje vojne.

O sedanjem vojnem položaju, je dejal Menzies, da angleški imperij ni bil nikdar bolj zedinjen in močnejši kakor danes. Ta moč pa še vedno hitreje narasta, čim dalje vojna traja. Avstralija pomaga imperiju v vojni z vsem srcem. Avstralski izdatki za vojne svrhe so v prvem eltu vojne znašali le nekaj manj nego v celni svetovni vojni. Izdatki so bili uporabljeni predvsem za izpopolnitev letalstva. Ze sedaj se vežba v Avstraliji 8000 letalskih pilotov, število pa bo še znatno povečano. V avstralskih tvornicah orožja in municije je zaposlenih trenutno že 150.000 delavcev, dočim jih je bilo v svetovni vojni skupno samo 2700.

Menzies je govoril tudi o nedavnih gospodarski konferenci vzhodnega dela angleškega imperija v New Delhiju. Dejal je, da je bila ta konferenca eden najvažnejših dogodkov v vzhodnem delu sveta. Avstralija je sedaj aktivno izvršuje vse sklepe konference v Delhiju.

nosti in bo država podprla vse tiste Rumune ali pa rumunske ustanove, ki so dokazali svoje gospodarske sposobnosti.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Torek, 4. februarja: Andrej Koršini, škof

DANASJNE PRIREDITVE

Jugoslovanski klub ljubiteljev sportnih psov občini zbor ob 19.30 v salonu restavracije hotela Struželj, Dalmatinova ulica št. 15.

SPD: predavanje dr. inž. Franceta Avčina o fotografiranju s koloriranimi filmi ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

Razstava akad. slikarja Frana Klemenčiča v Jakopičevem paviljonu odprta od 9. do 17.

Sadjarška in vrtnarska podružnica: predavanje ravnatelja mestnih vrtov g. Josipa Lapa o vzgoji raznih vrst jagodičja (rizeblja, kosmulj, malin in jagod) na malem vrtu ob 19. v kemijski dvorani na I. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43. Trnkozec ded., Mestni trg 4, Ustar, Šelenburgova ulica 7.

Iz Celja

— **C Iz državne službe.** Gosp. Anton Uršič, predstojnik mestne policije v Celju, je odšel na daljši dopust. Njegove posle je prevzel začasno g. Kukovič, komisar pri upravi policije v Ljubljani. Kapetan g. Artur Svetlič, poveljnik orožniške čete v Celju, je premeščen v Srbijo. Za poveljnika celjske orožniške čete je imenovan kapetan g. Danilo Koprivica.

— **Sovjetska Rusija kupuje savinjske hmelj.** V Zalcu se spet mudi g. Aleksej K. Sokolov, direktor importnega oddelka trgovinskega predstavništva SSSR v Jugoslaviji. V Zalcu je nakupil veliko količino hmelja za Sovjetsko Rusijo. Gre za največjo, v tej sezoni prodano partijo savinjskega hmelja.

— **Gradbeno gibanje.** V Celju so lani zgradili 34 stanovanjskih in 4 nestanovanjskih poslopjaj, preuredili so 20 objektov (nasproti 25 v letu 1939). V novih zgradbah je 86 stanovanj s 197 sobami, leta 1939 pa jih je bilo 87 s 186 sobami. Lani so zgradili 55 (predlanskih 47 poslovnih prostorov), 5 kmetijskih gospodarskih prostorov (predlanskih 10), 42 kopalnic (predlanskih 31) in 79 stranišč za vodno izplakovanje (predlanskih 54). Stroški za vsa ta dela so znašali lani 7.636.000 din, predlanskim pa 6.181.000 din.

— **1317 obrtnih, trgovinskih in industrijskih obratov** je bilo v Celju ob koncu preteklega leta, ob koncu l. 1939. pa jih je bilo 1298. Ob koncu leta 1940 je bilo 174 na dovolilo vezanih, 625 rokodelskih, 25 industrijskih ter 493 trgovinskih in ostalih obrti.

— **V celjski bolnici** je umrl 64-letni preužitkar Miha Cverle iz Pilštana.

— **Nesreča** ne počiva. Ko je 32-letni hlapec Alojz Skalicki iz Tremerja podiral v soboto dreve, je padlo požagano drevo nanj in mu močno poškodovalo križ. Istega dne je padel težek hloď na 35-letnega hlapca Ivana Forstnerja s Klatine pri Šmartnem v Rožni dolini in mu zlomil desno nogo v gležnju. V soboto si je 48-letna oskrbnikova žena Uršula Pivčeva iz Loke pri Žumoru pri padcu zlomila več reber. V št. Petru v Savinjski dolini si je 31-letni posestnik sin Anton Cizej v nedeljo pri padcu zlomil desno nogo v gležnju. Istega dne je padel 30-letni trgovski pomočnik Rupert Pirher iz Celja pri smučanju ter si zlomil več reber in levo roko v zapestju. V št. Lenartu nad Laškimi si je 42-letni kočar Alojz Vrhnovec pri padcu zlomil več reber. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— **Prvi zlet slovenskih smučarjev v Celju** zagotovljen. Na razna povpraševanja in dvome o izvedbi prvega zleta slovenskih smučarjev v Celju, obveščamo vse, ki se nameravajo udeležiti zleta v dneh od 7. do 9. t. m., da je v noči od ponedeljka na torek zapadlo v Celju ter okolici na staro podlago 30 cm novega snega in da še vedno sneži. Zato je vsak dvom o izvedbi zleta neupravičen. Zletniška pisarna bo prilačala poslovati v sredo v poslopju Delavske zbornice, kamor naj se vsi obračajo. Klubu imajo navodila v že prejetih propekkih, ki se dobijo tudi v pisarnah »Putnika«.

Skrajšana debata o Rooseveltovem zakonu

Živahna razprava v plenumu reprezentančne zbornice o Halifaxovem obisku pri predsedniku zunanje političnega odbora

Washington, 4. febr. s. (Ass. Press). Predsednik reprezentančne zbornice Rayburn je o priliki otvoritve debate o zakonskem predlogu za posojanje vojnega materiala Angliji in demokratskim državam izjavil večerj novinarjem, da bo po njegovem mnenju zbornica sprejela zakonski osnutek z večino 100 do 125 glasov.

Reprezentančna zbornica je včeraj prvi dan razprave o zakonskem osnutku sprejela predlog, da bo debata o osnutku trajala samo dva dni.

Washington, 4. febr. e. (Reuter). Včeraj se je v reprezentančni zbornici pričela razprava o zakonskem načrtu za posojanje vojnega materiala Angliji in demokratskim državam. Predsednik zakonodajnega odbora je izjavil ob predložitvi načrta, da predstavlja načrt bolj obrambni ukrep in ne zakonski načrt, ki pomeni vojno. Demokrat Hamilton Fish, ki je nasprotnik zakonskega načrta je izjavil, da bodo Zedinjene države zavlečene v evropsko in azijsko vojno v teku šestih mesecev, če se sprejme ta zakonski načrt brez sprememb.

Razprava je postala zelo živahna, ko je poslanec Dirken poročal o obisku angleške veleposlanika lorda Halifaxa v soboto pri predsedniku odbora za zunanje zadeve Blumu. Ta obisk je bil po mnenju govornika nenavadna procedura in Dirken je zahteval pojasnila o posledicah tega obiska.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem ko ga je prej vprašal, ali bi imelo smisel, da pride do tega sestanka. Ne morem dopustiti, je vzkliznil Blum, da bi me kdo prehitel v vladnosti in odgovoril sem lordu Halifaxu, da me more obiskati. Lord Halifax se je zanimal za tehnično stran razprave zakonskega načrta o posojanju in zakupu vojnega materiala, o čemer sem mu dal potrebna pojasnila.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem ko ga je prej vprašal, ali bi imelo smisel, da pride do tega sestanka. Ne morem dopustiti, je vzkliznil Blum, da bi me kdo prehitel v vladnosti in odgovoril sem lordu Halifaxu, da me more obiskati. Lord Halifax se je zanimal za tehnično stran razprave zakonskega načrta o posojanju in zakupu vojnega materiala, o čemer sem mu dal potrebna pojasnila.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem ko ga je prej vprašal, ali bi imelo smisel, da pride do tega sestanka. Ne morem dopustiti, je vzkliznil Blum, da bi me kdo prehitel v vladnosti in odgovoril sem lordu Halifaxu, da me more obiskati. Lord Halifax se je zanimal za tehnično stran razprave zakonskega načrta o posojanju in zakupu vojnega materiala, o čemer sem mu dal potrebna pojasnila.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem ko ga je prej vprašal, ali bi imelo smisel, da pride do tega sestanka. Ne morem dopustiti, je vzkliznil Blum, da bi me kdo prehitel v vladnosti in odgovoril sem lordu Halifaxu, da me more obiskati. Lord Halifax se je zanimal za tehnično stran razprave zakonskega načrta o posojanju in zakupu vojnega materiala, o čemer sem mu dal potrebna pojasnila.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem ko ga je prej vprašal, ali bi imelo smisel, da pride do tega sestanka. Ne morem dopustiti, je vzkliznil Blum, da bi me kdo prehitel v vladnosti in odgovoril sem lordu Halifaxu, da me more obiskati. Lord Halifax se je zanimal za tehnično stran razprave zakonskega načrta o posojanju in zakupu vojnega materiala, o čemer sem mu dal potrebna pojasnila.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem ko ga je prej vprašal, ali bi imelo smisel, da pride do tega sestanka. Ne morem dopustiti, je vzkliznil Blum, da bi me kdo prehitel v vladnosti in odgovoril sem lordu Halifaxu, da me more obiskati. Lord Halifax se je zanimal za tehnično stran razprave zakonskega načrta o posojanju in zakupu vojnega materiala, o čemer sem mu dal potrebna pojasnila.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem ko ga je prej vprašal, ali bi imelo smisel, da pride do tega sestanka. Ne morem dopustiti, je vzkliznil Blum, da bi me kdo prehitel v vladnosti in odgovoril sem lordu Halifaxu, da me more obiskati. Lord Halifax se je zanimal za tehnično stran razprave zakonskega načrta o posojanju in zakupu vojnega materiala, o čemer sem mu dal potrebna pojasnila.

Blum je odgovoril, da mu je zastavil Dirken zelo neprijetno vprašanje, nakar je Dirken menil, da gre za usodo Amerike in da morajo biti predstavniki naroda obveščeni o tem, kar se dogaja. Dodal je, da z ameriške strani ne bi bilo treba priti tako daleč, da se šele s pomočjo nekega obiska predstavništva tuje vlade izve, kaj se v svetu dogaja. Blum je nato odgovoril, da ga je Halifax obiskal, potem

Gospodinja mora biti iznajdljiva

Sprčo varčevanja s pšenične moke bodo morale gospodinjice sestavljati nove jedilnike — Pazite, koruzna moka se rada pokvari!

Ljubljana, 4. februara. V maršakateri družini bodo morali po-alej temeljito spremeniti jedilnik. Odpo-vedati se bodo morali močnatim jedem ter najti za nje kakršno koli nadomestilo. Ra-zen kruha, pšenične moke, zdroba in te-stenin bodo živila najbrž vsaj nekaj me-secov v prosti prodaji. V veliki meri zavis-od gospodinj, od njihove iznajdljivosti, ali-ali bodo družine tudi poslej zadovoljne s hrano, ko bo treba računati s slehernim gramom moke. Gospodinja, ki bo morda smotrno upo-rabljala živila ter sestavljale jedilnike vnaprej, bodo lahko obvarovale družine pred stradanjem, dokler je napredaj se-dovoli koruzne moke.

BREZMESNI DNEVI IN JEDILNIKI
Ko so bili uvedeni brezmesni dnevi, se je nekaterim meščanom zdelo, da se ne bodo mogli prilagoditi. Niso si mogli mi-sliti kosila brez goveje juhe, mnogim se je pa tudi zdelo, da ni večerje brez teleč-jege zrezka. Vendar so se kmalu navadili nove kuhinje in sprevideli so, da jim je sprememba celo koristila. Nekateri se si-er niso odločili mesu; namestu gove-ine, telečine in svinjine je prišla pogosto na mizo divjačina; še pogostejše pe-rutnina, včasih pa tudi meso drobnice, su-ha svinjina ali klobase. Nadomestkov je dovolj za tiste, ki so prejšnje čase lahko kupovali meso vsak dan. Nekateri so pri-čakovali, da se bo zaradi uvedbe brezmes-nih dni povečala tudi poraba rib, a po raz-merah na ljubljanskem trgu bi smeli celo-oditi, da je bila prodaja rib še celo ne-likolno slabša. Vsekakor se je pa zaradi uvedbe brezmesnih dni povečala poraba moke, ker so bile močnatije jedi pogostejše na jedilnikih. To je bilo ena največjih sprememb zaradi uvedbe brezmesnih dni.

NADOMESTEK PŠENIČNE MOKE KORUZNA?

Družine bodo poslej prejemale na na-kaznice le toliko pšenične moke, da bo do-dol marsikje porabili vso za kruh. Če bodo kupovali kruh, jim bo zopet primanjkovalo moke za močnatije jedi. Nadomestila za močnatije jedi ne bodo mogli iskati v te-steninah, kajti tudi nakup testenin bo zmanjšal količino moke. Primanjkljaj pšeni-čne moke lahko krije samo koruzna moka. Toda koruzne moke ni mogoče upo-rabljati za enake vrste močnatih jedi ka-kor pšenično. Koruzna — še bolj zdrob — je najprimernejša za polento. V ta na-men so pa ljudje uporabljali že doslej zelo mnogo koruzne moke in zdroba. Razlika

je le v tem, da bodo poslej morali uporab-ljati koruzno moko tudi tisti, ki jim je bila polenta bolj delikatesa kakor vsakdanji kruh.

KMEČKI JEDILNIKI
Marsikatera meščanska gospodinja si ne bo znala pomagati s koruzno moko. Kate-ri zna n. pr. kuhati koruzno juho? Redke so najbrž tudi meščanke, ki bi znale ku-hati koruzne žgance. Na deželi, zlasti v severnih pokrajinah, kjer pridelujejo več koruze, poznajo tudi zelo dobre koruzne pogache, tako zlane zlivence. V mnogih delavskih družinah jedo zjutraj s »kavo« polite koruzne žgance. Na deželi znajo tudi peči dober kruh iz same koruzne moke. Posebno dober koruzni kruh je iz bele koruzne moke (iz bele koruze). Marsikje na deželi raje pečejo kruh iz same koruz-ne moke kakor iz zmesi koruzne in pšeni-čne, ker jim okus kruha iz te zmesi ne pri-ja. Uporaba koruzne moke na deželi je tradicija, zato bodo deželani tudi lažje po-grešali pšenično moko kakor meščani. Pšenična moka je marsikje na deželi v ra-bi le za praznično pečivo, koruzno pa upo-rabljajo koraj vsak dan.

ALI NAJ PEČEMO SAMI KRUH?

Gospodinjice se vprašujejo, ali naj poslej, ko bodo uvedene nakaznice za kruh in mo-ko, pečejo raje same kruh ter uporabijo nakaznice le za moko. Tiste, ki so pekle, odnosno vsaj mislele same kruh že doslej, računajo, da bi najbrž bolje kazalo ku-povati moko kakor kruh. Toda s pšenično moko bi bilo treba varčevati še bolj ka-kor varčujemo pekl. Za zmes 60:40 bi naj-brž ne bilo dovolj pšenične moke, a če je koruzne moke več, moraš biti še močnej, da se ti testo ne razleže. V številnih pe-čičah seveda ne kaže peči koruznega kruha. Morali bi ga nositi peč v pekarno. Tako si nameravajo pomagati mnoge go-spodinjice, ki pa imajo že precej izkušenj s peko. Nekateri se tudi zdaj vadijo v peki koruznega kruha.

KRUH IZ SAME KORUZNE MOKE

Najbolje bi kazalo, da bi gospodinjice me-sile kruh iz same koruzne moke; tako bi lahko pripravile vso pšenično moko za druge namene in seveda tudi za močnatije jedi. V mnogih družinah so doslej porabili mnogo testenin, a poslej jih ne bodo mo-gli kupovati, kajti kruh, odnosno moka za kruh, je prvo. Če bi torej lahko pekli kruh iz same koruzne moke, ki je še v prosti prodaji, bi poslej še kupovali tudi teste-

nike. Koruzni kruh bi pa morali peči po dobrem receptu, najbolje po starem, kmeč-tem, ki je bil preizkušen že pred stolet-jem. Mnoge gospodinjice se seveda ne bodo naučile peči, odnosno mesiti kruha same, zato nekateri predlagajo, naj bi oblasti dovolile peči pekom kruh tudi iz same koruzne moke, da bi ga ljudje lahko ku-povali brez nakaznic. Predlog je nedvomno izvedljiv ter je vreden upoštevanja.

AJDOV KRUH

Prejšnja leta so nekateri našli peki pro-dajali tudi ajdov kruh. Priporočljivo bi bilo, da bi oblasti dovolile peči tudi ajdov kruh. Pridetek ajde je bil lani slab, ven-dar je zdaj lažje kupovati ajdov kakor pšenično moko. Ajdov kruh je imel prejš-nje čase precej odjemalcev, ker je zelo sla-dek.

Med svetovno vojno smo se navadili tudi na jedmenov kruh in žgance. Zgan-ci iz jedmenov moke so skoraj prav tako dobri kakor iz ajdove, a kruh je tudi do-volj okusen. Žal, je bilo tudi jedmen lani malo pridelanega in ker niso maksimirali cene, je zelo drag. Tudi oves bi morali bolj ceniti. Mnogi zdravniki zelo priporo-čajo ovesno moko in zlasti v Nemčiji do-kazujejo, da je oves redilnejši od pšenice, ker vsebuje mnogo maščobe.

TOREJ NE SAME KORUZNE MOKE!

Na tržišča bi bilo torej treba postaviti vse vrste moke, ne le koruzno, in peki bi naj svobodno pekli kruh iz vseh vrst mo-ke, ki je v svobodni prodaji. Če se moramo varčevati tako zelo s pšenično moko, je treba za njo najti več nadomestkov, ne le koruzno. Nekateri predlagajo tudi uved-bi mešanja krompirja s krušno moko. Ta mešanica se je dobro obnesla v Nemčiji. Na deželi je še mnogo krompirja, ki ga kmetje uporabljajo za živalsko krmo ali pa čakajo z njim, da bi ga pomladi drago prodali. Krompir je dragoceno živilo in o njemvni uporabi bi morali voditi stroge račune, zlasti zdaj, ko primanjkuje moke. Potrebno bi bilo razmišljati o prisilnem odkupu krompirja, a takoj, kajti spomladi bo prepozno.

Ljudi, ki žive v neprestani nakupovalni vročini, je treba končno opozoriti, naj se ne zalagajo preveč s koruzno moko, ker se rada hitro pokvari. Koruzna moka ne bo napredaj na nakaznice, čeprav se bo poraba znatno povečala zaradi manjše po-rabe pšenične moke.

Zborovanje trebanjskih sadjarjev

Trebnje, 2. februara. Nedavno so se naši sadjarji na peti letni skupščini zbrali k obratnemu delu za pre-toklo leto. Skupščina trebanjske podruž-nice Sadjarskega in vrtnarskega društva je pokazala, da se je lani mnogo storilo za povzdigo sadjarstva v našem kraju in da so naši sadjarji spoznali, da sadjar-stvo ni več le za uporabo doma, temveč, da postaja vedno važnejša panoga narod-nega gospodarstva. Občni zbor je bil do-bro obiskan in je bilo zlasti opaziti, da je pristopilo mnogo novih članov.

Poslovno poročilo so podali odborniki in je iz teh poročil razvidno, da je bil dru-štveni odbor lani zelo agilen. Neumorno so si posamezni odborniki prizadevali, da so pripravili vse potrebno za zgraditev ve-likih moderne sadne sušilnice na prostoru, ki ga jim je v ta namen odstopila občina. Sušilnica, ki bo letos že dograjena, bo važen činitelj še za uspešnejši razvoj sad-jarstva pri nas. Ljudje bodo uvideli veliko donosnost sadjarstva, ki zdaj bolj ko kdaj koli pride v poštev tudi kot važno živilo. Suho sadje ponekod še danes nadomešča ljudem kruh in v današnjih razmerah je nujno potrebno, da posvetimo vso pažnjo pravilni in smotni uporabi sadnega pri-delka, ki naj najde v bodoče mesto v su-silnicah. Sadjarstvo ima tudi vso prednost pred vinogradništvom ter prinaša s manj dela in obdelovanja večjo donosnost ka-kor vinogradništvo. Lansko leto so naši sadjarji predvsem preizkušali tudi kakovost sadnih sort in so dosegli lepe uspe-ha. Nekdaj so ljudje nabavljali sadna drevesca od sejmških drevesničarjev, ki pa so bili v izboru sadnih vrst ponekodkrat ne-izkušeni in so prodajali kmetom drevesca le kot trgovci in v stremiljenju po čim večjem zaslužku. Seveda tako nepreizku-seno sadje pri nas ni uspevalo in so ljudje zato izgubili vsako zaupanje v sadjarstvo. Sadjarsko društvo pa skrbi sedaj za pravi-lni izbor in uspešno delo nekaj let je v tej smeri že zelo lepe sadove. Tudi pri-vatna iniciativa je k razvoju sadjarstva v našem kraju mnogo pripomogla in je zlasti omeniti vzoren sadovnjak posest-

nika Janosa Prosenika iz Pekla, kjer se naši sadjarji lahko posebno v jeseni pre-pričajo, kaj pomeni danes sadje v našem narodnem gospodarstvu. Moderno spalirsko sadjarstvo zapimajo. Po zaslugi sadjarske-kraku g. Ludovik Vidmar, čigar vzorni vrt naj služi za vzgled vsem, ki se za spalirsko sadjarstvo zanimajo. Zo zaslugi sadjarske-ga društva je bilo lansko leto posajenega po naših krajih že mnogo zlahtnega sad-nega drevja in za vse to drevje skrbi društvo samo, da ga lastniki pravilno ne-gujejo. Tako si utira sadjarstvo pot pri nas in si je naše sadjarsko društvo na-

dejo veliko nalogo, ki bo, če jo bo uspešno izvedlo, globoko odjeknila v vsem našem kraju. V novi odbor so izvoljeni kot predsednik Hubert Tomšič in kot odborniki: Gabrijel Nace, Ludovik Vidmar, Janez Prosenik, Stefan Juvanc in Ivan Tomažič. Občnemu zboru sta prisostvovala kot zastopnik sre-za g. Filipič, kot zastopnik Prizada pa g. Zobeč, ki sta oba obljubila vso svojo pomoč pri nadaljnjem udeleževanju naših sadjarjev. Želimo sadjarski podružnici v Trebnju, da bi se kar najlepše raz-vijala in uspevala!

Smučarske tekme SSKJ v Kranjski gori in Planici

Zanimivosti z ene največjih letošnjih smučar-skih prireditev v Jugoslaviji

Jesenice, 3. februara

Letošnje smučarske tekme SSKJ, ki so bile ob enem tekme za smučarsko prven-stvo sokoške župe Kranj, so bile po šte-vilu in izveženosti tekmovalcev največja sokoška smučarska prireditev, kar jih je bilo doslej v naši državi.

Tekem se je udeležilo 496 tekmovalcev in tekmovalk in sicer 419 članov in na-raščajnikov in 77 članic in narščajnic. Za-nimivo je bilo to, da se je za nekatere panoge javilo na nastopnem mestu več tekmovalcev, kot jih je bilo prijavljenih.

Pri tekmarh je sodelovalo 11 sokoških žup, predvsem iz dravske banovine in iz središča države. Beograd je postavil 20 tekmovalcev in celo župa Skopje enega tekmovalca.

Največ tekmovalcev in tekmovalk je postavila sokoška župa Kranj in sicer 325, vse ostale župe pa 171.

Izmed društev je bil najmočnejše zast-o-vano Sokoško društvo Bled, ki je posta-vilo 72 tekmovalcev in tekmovalk, to je število, ki ga doslej ni dosegla nobena so-koška in sportna ednica v državi. Bledu sledi društva Kranj, Jesenice, Radovljica, Moistrana, Javornik, Kranjska gora itd. Naivečja borba za prva mesta je bila v teku izvidnic v trojcah na 12 km. Pri-javljenih je bilo 40 izvidnic, na cilj jih je dospelo 23. Prva mesta so dosegle na-slednje ednice:

I. Zmova Lovro — Gorje, Ključnik Lojze — Moistrana, Ključnik Gregor — Moistra-na — vsi župa Kranj.

II. Kersnik Vlado, Selan Jože, Zupančič Ciril — vsi Blejska Dobrava.

III. Keršajin Andrej, Rožič Janez, Ko-pavnik Alojz — Rače-Planica.

IV. Primožič Franc, Crnobori Drago, Kranjc Anton — Skofja Loka.

V. Pintar Joža, Prešeren Polde, Saje-vec Franc — Zirovnica.

VI. Svigelj Miran, Lavrič Lojze, Stojan Ivan — Ljubljana-Bloke.

VII. Dežman Anton, Fajdiga Janko, Snoj Franc — Radovljica.

VIII. Barac Franjo, Vit Rudi, Planinc Edvard — Beograd I.

IX. Krančič Leopold, Legvard Lado, Kramaršič Franc — Maribor.

X. Rus Janko, Poljanec Jernej, Valu-šnik Franc — Bled.

Zanimivo je, da je prva izvidnica rabila za pot 12 km, 48 min. 12 sek., zadnja iz

Beograda pa 1. 58. 26.

Zelo huda je bila borba za prva mesta v veleslalomu med člani, kjer jih je bilo prijavljenih 155 in med narščajcem med 16 in 18 letom, ki je bilo prijavljenih 105.

Med obojimi smo opazili lepo število mladih in dobrih vozačev, ki se bodo v doglednem času lahko uvrstili med naj-boljšje jugoslovanske smučarje v alpskih panogah.

Zelo preseneča tudi velika udeležba članic in narščajnic. Toliko žena in deklet doslej še ni nastopilo na nobeni sokoški in sportni prireditvi. Skoraj vse, ki so se prijavile, so tudi nastopile in prispele na cilj.

Izmed žup je na prvem mestu sokoška župa Kranj, kar je pač razumljivo, ker se na Gorenškem golem smučanju v sokoštvu že dolga leta in ker je na Gorenškem tudi največ smučarjev in sneza. Sokoška župa Celje je postavila 45 tekmovalcev, Ljubljana pa 30, Maribor 23, Beograd 20, Novo mesto 16, Zagreb 14, Sušak 13, Sarajevo 3 itd. Iz teh števk je razvidno, da si smučarstvo polagamo krči pot do vsej državi.

Organizacija tekem je bila dobra. Člani smučarskega oddelka sokoške župe Kranj so izvršili veliko delo. Pri tem delu so jim na krenko pomagali nekateri poštvovalni sportni delavci iz Kranjske gore. Priponi-ti pa je treba, da bi se pri takih velikih prireditvah moralo namestiti zvočnik in telefonsko napeljava.

Zelo zanimivo je tudi, da ljubljanski ra-dio niti črnil ni o tej veliki sokoški smučarski prireditvi, katere so se udeležili tekmovalci z raznih pokrajin Jugoslavije. Med tem, ko redno obnavlja vsako še tako majhno lokalno sportno prireditev, je to veliko prireditev popolnoma ignoriral. Ze-lo smo razočarani, kje tiči vzrok in kdo je tisti, ki ni hotel storiti svoje dolžnosti in kateremu ni šlo za dobro, da bi se za stvar zanimal.

Prepričani smo, da ima radio ravno med sokoli največ poslušalcev in da bi se tudi tu moralo upoštevati tolikokrat povdarje-no načelo: »Vsakemu nekaj in nekaj za vse!«

V snegu in mrazu

se spomnite ptic!

Tudi stare cunje so zdaj dobre

Težke razmere so rodile nove poklice — Naku-povanje starih oblek in cunj po Dolenjskem

Ljubljana, 4. februara. Izjemne razmere so ustvarile nove po-klice in nove načine zaslužka. Še vedno cvete kupčija s starijem železjem, za kate-ri stika na stotine ljudi po mestih in de-želi. Zbirajo vse od starih ponev do tež-kih kosov in zarjavele pločevine, potem pa nabirajo robo zapeljejo na dvorišče trgovca z železnino, ki jim jo stehta in plača. Včasih dobe več, včasih manj, ka-kor je pač konjunktura in kakršne so cene. Prav pride vsak kovač, ki ga zaslužijo s poštenim delom. Kupčijo s starijem želez-jem pa je v zadnjem času skoraj zasledilo trgovanje s starijim krpami in cunjami. Medtem ko so pri zbiranju starega že-lezja udeleženi v glavnem možki, pa je zbiranje cunj tako rekoč izključno ženski posel. Po mestu je posel domala že oprav-ljen, saj ga skoro ni stanovanja, v kate-rem bi se zbirale, ne da bi se zglasile, sedaj pa je postala največja dobaviteljica starih cunj, raztrgane ženske in moške obleke, še bolj raztrganih otroških jopice, čepice in krp vsake vrste in barve Dolenjska. Na-kupovalke se odpravljajo s prvimi jutrnimi vlakom. Vsaka ima svoj okolišč, ki ga tudi temeljito obda. Dolenjske, ki so bile do-slej navajene na kilogram prodajati krom-pir in kupovati pri trgovcu moki, pri me-sarju pa meso, so sprva šudno gledale

ljubljanske ženske, ki so hotele od njih stare cunje in so jih plačevale po teži, pa so se temu hitro privdale. Dasi pri hišah nikoli ni bilo tudi stare in raztrgane ob-leke preveč, so gospodinjice vendarle rade pretaknile vse kote, dobra je bila še tako razcapana cunja in za kilo se dobi cel ko-vač. Kupčija s cunjami je po Dolenjskem sedaj zelo živahna, saj kupovalke obredijo navzlic snegu in mrazu vsako še tako od-daljena vas. Vreče, ki jih nosijo s seboj, se čedalje bolj reže in do večera, ko je treba spet na vlak, postaja tovor težak. Utrujene, pa vendarle ne slabe volje, iz-stopajo zvečer te konjunkturalne trgovke z nabasanimi vrečami na dolenjskem kolo-dvoru, nato pa jih čaka na njihovem kri-ževem potu še zadnja postaja — mitnica. Tudi za stare cunje je treba odšteti trošarino, in ko je po krajšem ali daljšem prerokanju opravljen še ta posel, se po-makne karavana žensk čez cesto do tram-vajskega voza, ki jih pripelje tja nekam do Florjanske ulice ali Starega trga, kjer se spet izprazni. Naslednji dan dobi s tolikim naporom zbrano pisano robo trgo-vec, ki jo odpošlje v tovarno. Skrbna in urna cunjarica pa že spet odhaja na teren, na lov za novim, ali bolje stariim blagom in skromnim, zelo skromnim zaslužkom.

Velika revija slovenskih smučarjev v Celju

Prireditelji bodo storili vse, da bo prireditev čim lepša

Ljubljana, 4. februara. Slovenijo je zajel val mrzlih priprav za prireditev v Celju. Vsak dan prihajajo nove prijave tekmovalcev in se jih je do-slej prijavilo že 526, med katerimi so vsi znani smučarji, mojstri likov, tekači in ska-kalci, razen seveda tistih, ki zastopajo naše smučarstvo v Cortini. Vendar nas to ne sme niti najmanj motiti, saj bo nastopilo kljub temu veliko število tekmovalcev vseh panog mednarodnega razreda in se nam obetajo v vseh disciplinah presenečenja, kakršnih menda še nismo doživeli. Pripra-va vseh prijavljenih in tistih, za katere prijave še prihajajo, je doslej kar pre-senetljiva. Dobivamo poročila, da tekmo-valci trenirajo noč in dan, to se pravi, ti-sti, ki imajo službo podnevi trenirajo zve-čer in celo ponoči, nočni delavci v izme-nah (zlasti v jeseniški industriji, katerih je največ, pa pridno in z vsemi silami skuša-jo doseči višek sposobnosti, zakaj vsi so jasno zavedajo, da bo v teh celjskih dne-vih največja preizkušnja moči, borbenosti in sposobnosti vseh naših tekmovalcev in da bo treba pokazati mnogo več, kakor je običajno pri klubskih prireditvah. Zaradi tega smo lahko trdno prepričani, da bodo te prireditve dale take rezultate in poka-zale takšne borbe, kakršnih doslej še ni-mo imeli prilike videti na slovenskih tere-nih. Zato vsi v Celju, kar smuča in giblje, vsak bo dobil, kar pričakuje in še več.

Najavljen je tudi prihod hrvaških in sr-b-skih smučarjev in veliko prijateljev be-l-ga sporta iz vseh banovin.

čarjev« pred magistratom. Ob 21. sestanek vseh zastopnikov v salonu hotela Evropa. Sobota, 8. januarja: ob 9. vztrajnostni tek na 18 km. Ob 14. smuk za seniore pri Celjski koči. Ob 16. drsanje za prvenstvo Slovenije na drsališču SK Celja. Ob 19.30 drsalna produkcija na drsališču SK Celja. Ob 20.30 družabni večer v prostorih Na-rodnega doma.

Nedelja, 9. januarja: ob 7. služba božja z udeležbo smučarjev v telovadnici okoli-ske šole. Ob 9. slalom za seniore pri Celjski koči. Ob 10. slalom za mladino pri Celjski koči. Ob 10. tekmovalstvo v prostem drsanju za prvenstvo Slovenije. Ob 10. mladinski teki. Ob 10.30 slalom za dame pri Celjski koči. Ob 14. skoki za seniore in juniorje na skakalnici v Liscach pri Celju. Ob 18. razglasitev rezultatov, razdelitev da-rih in svečani zaključek izleta pred magi-stratom.

Znaki. Prav je, da se takoj po prihodu v Celje oskrbimo z izletnimi znaki. Vsak tekmovalec, smučar ali udeleženec naj no-si znak na prsih. Ta naj bo vidni način naše skupne smučarske manifestacije. Prehrana. Naj nikogar ne skrbi prehra-na. Celjski trgovci, peki in restavracije se se dobro pripravili, da bodo mogli v za-dostni meri ugoditi vsem želodčnim potre-bam. Tudi zveza sama je oskrbela Celju zaenkrat 1500 kg moke za potrebo izletnih udeležencev.

Mladina. Vsem vodjem tekmovalnih sku-pin priporočamo, da naroče svoji mladini, naj prinese s seboj vsak nekaj kruha. Če bi ga v najslabšem primeru komu zmanj-kalo, naj ga ne zmanjka ravno najmlajšim. Skrbite za to. Vodstvo izleta. Sporočamo vsem pod-zveznim funkcionarjem, da bo vodstvo iz-leta odpotovalo s Jesenic v četrtek ob pol 11. dop. Iz Ljubljane nadaljuje pot ob pol 14. uri. Vsi prizadeletni funkcionarji naj bo-do točni, delegatov in funkcionarjev ljub-ljanske podzveze pa priporočamo, da se nam v Ljubljani pridružijo.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda dtn 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— dtn

MOSKI
PRI ŽIVČNI SLABOSTI
poskusite **OKASAČ**
Čisto, močno, učinkovito.
Zelo malo ali ničelno.
Prosto poštovno dostavljamo.
DELINI
Vse vrste in količine.

OGLAŠUJ

»Slov. Narodu«

50 PAR ENTLANJE
šuriranje, vezanje zaves, pe-
šila, monogramov, gumbic, —
Velika zaloga perja po 7.— dtn.
Julijske, Gospodarske c. 12
in Frančiškanska ul. 2. 2. T.

POČENI KURIVO
ki F. Vertačnik, Jenkova 7.
suha drva, premog — pri trd-
TRGOVCI!
Zvračni posek za smezanje rok,
kuhinjske posode, izdelavnikov,
kopalnice, pribora, štedilnikov
itd. od 100 kg naprej. M. Dedi-
ček, Karjovac. 452

SLUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— dtn

GOSPODICI
stara 19 let, z malo maturo in
trgovsko šolo, z znanjem zmo-
grafije in strojeplasti, zmožna
vseh pisarniških del, išče služ-
bo v pisarni ali kot blagajni-
čarka. Nastop takoj ali po do-
govoru. — Ponudbe na upravo
Sl. Naroda pod »Hvaležna«.

POUK

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— dtn

STARSI
zganite se pravočasno in pre-
skrbite otrokom dobrega in-
struktorja. Ponudbe na upravo
lista pod »Profesore«. 2674

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— dtn

VEČJO HIŠO
v centru mesta, ali boljše vilo,
odnosno na lepem mestu par-
celo, kupim. Samo točne in po-
drobne ponudbe poslati upravi
Slov. Naroda pod »Diskretno«.

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

Največja dražba vseh časov

Vrednost 132.000 umetnin obsegajoče Hearstove zbirke ceni ameriški strokovnjak na 25 do 50 milijonov dolarjev

Šele pred dobrima dvema tednoma je ameriška javnost zvedela, da pride ogromna umetniška zbirka znanega novinarstva magnata Hearsta na dražbo in sicer v dveh največjih trgovskih hišah New Yorka. Novi način dražbe je presenetil vsa krogar, kajti v tem primeru se sploh ne da govoriti o dražbi kot taki, ker bodo vsi predmeti točno označeni s cenami in ker se ni padla odločitev, dali jih bodo sploh dražili ali pa bodo kar izklicavali cene

In obtem obveščali ljubitelje, da so do tisti predmeti že prodani. To je še vedno tajna, in pa presenečenje je največje umetnostne razprodaje, največje zasebne zbirke, kar jih je kdaj videla Amerika. Za Hearstovo zbirko je bilo treba najeti vse nadstropje Cimbelsovega trgovskega doma in večino prostorov Sackovega trgovskega doma na Fifth Avenue. Vsi prostori merijo okrog 100.000 m². Toda Hearstova zbirka je tako ogromna, da bodo mogli razstaviti

enkrat le neznaten del razprodaje namerjenih zakladov. Čim bo prva dražba končana, pridejo na vrsto druge dragocnosti. Že od leta 1938 je zaposlen cel štab umetnostnih zgodovinarjev in drugih učejakov s sestavljanjem kataloga ogromne zbirke. Hearstove dragocnosti so spravljene v 3 velikih skladiščih v severnem newyorškem okraju. Večino teh dragocnosti Hearst sam ni videl, preden so jih pripeljali v Ameriko. To namreč niso Hearstove zasebne zbirke, iz njegovih palač in gradov, razstavljenih po Ameriki, temveč umetnine, ki jih je kupoval po Evropi in drugih delih sveta zgolj iz zbirateljske strasti in ker je pač imel preveč denarja. Katalog bo obsegal 150 zvezkov; doslej jih je sestavljenih 110. Zbirke obsegajo slike, steklene predmete, srebro, porcelan, orožje, preproge, dragulje, knjige, rokopise, avtograme, pohištvo, cerkevno opremo iz vseh stoletij in vseh slogov od antičnih časov do preteklega stoletja.

Znani ameriški trgovec z umetninami in upravitelj dražbe dr. Hammer ceni Hearstove zbirke od 25 do 50 milijonov dolarjev. Poleg angleških cinkastih krožnikov iz 18. stoletja ki jih bodo prodajali po tri dolarje, je takoj v sosedščini italijanska zbirka majolik, za katero je plačal Hearst sam nedavno 270.000 dolarjev. Zbirka obsega tudi 70 opremljenih starinskih sob iz francoskih, holandskih, angleških in avstrijskih gradov. Največji objekt je samostan, ki ga je kupil Hearst v Sacramentu v Španiji, in ki ga je zgradil Alfonz VII. leta 1170. Hearst je moral dati zgraditi posebno cesto do Sacramenta in stransko železniško progo do najbližje železniške postaje, da se lahko prepeljal ta samostan. Vsak kamen je bil označen s številko in poslali so jih v 14.000 zabojih po 500 funtov v New York, kjer so jih morali takoj pretovoriti v druge zaboje zaradi živalske kužne bolezni. Španske zaboje in slamo so pa takoj sežgali. Samo prevozni stroški so znašali 400.000 dolarjev. Razen celega samostana

obsega zbirka še 3 francoska samostanska križeva pota, ter več sto cerkvenih oknov.

Sodeč po poročilih ameriških listov glavne slike prve dražbe niso prvovrstne. Poleg cele vrste ameriških mojstrov 19. stoletja, so zastopani v zbirki seveda tudi znamenitejši Francozi — Antoine Vestier, Labille, Guillard, William Bouguereau, Francois Boucher in Jean de la Taille in Jean Greuze. Izmed Italijanov je treba omeniti Francesca Botticinia, Andrea d'Angela, Giovanna Pessala, izmed Holandcev Petra Lilla, Davida Teniersa, Jakoba Enypa, Alberta Neuhsa in Van Dycka. Izmed Angležev pa William Hoggartha in Johna Wootona. Najdragocenejše slike iz Hearstove zbirke bodo baje prodane po neposrednem sporazumu med kupci in galerijami. Za posebno dragocene so proglašeni gobelini, zlasti 4 veliki za časa Ludvika XII. ter mnogi vlaški renesančni gobelini. Srebrni pokal iz leta 1623, ki je bil last Marije Stuart, je eden izmed dveh, ki sta se sploh ohranila. Med italijanskimi majolikami jih izvira nekaj od Giovannina de la Robbia.

Izmed vseh teh predmetov so znani samo tisti, ki so razstavljeni pri Hammeru. To je sloveči trgovec z umetninami, ki prodaja ruske carske umetnostne zaklade, poslane v Ameriko po sovjetski vladi. Tu di iz Hearstovih zbirke je izbral ruske predmete: intimne fotografije carske rodbine, ruske cerkvene skrinje in klopi, ikone in dragulje. Dražba, ki bi se morala pričeti že 20. januarja, je bila preložena najprej za teden dni, ker peto nadstropje Cimbelsovega trgovskega doma ni bilo pravočasno preurejeno v razstavno dvorano in razstavni predmeti se niso bili na svojem mestu. Vprašanje je pa še tudi kako bo pač mogoče urediti dražbo 132.000 umetnin v času, ko je v New Yorku močno padlo zanimanje za umetnost in dražbe, v času ko se tudi tam vedno bolj čutijo odmevi evropske vojne.

veliko zanimivost, namreč, da so Nemci — hote ali ne hote — začeli po vzoru Američanov graditi »leteče trdnjave«.

Nova — in doslej edina — »leteča trdnjava« je derivat znamenitega in po vsem svetu znanega rekordnega potniškega letala Focke-Wulf Fw 200, imenovanega tudi »Condor«. Nova, vojaška verzija nosi oznako Focke-Wulf Fw 200 K in je opremljena s 4 motorji Jumo 211 A, od katerih razvija vsak po 1200 HP. Posadka šteje 6 članov. Oboroženo je s 6 težkimi strojnimi kalibra 11 (13?) mm in s 3 avtomatskimi topovi kalibra 20 mm. Ta letala so se že udeležila akcij nad Atlantikom, kjer so bili njihovi napadi usmerjeni na angleške konvoje.

Druga bombna konstrukcija je Heinkel He 119, ki izhaja iz znanega tipa Heinkel He 111 K, katerega so Nemci doslej imenovali »Dornier« De-17 in D-215 največ uporabljali in ki je tudi tvoril jedro nemškega bombnega letalstva. Nova konstrukcija, Heinkel He 119, je opremljena s 2 motorjema Mercedes-Benz DB 605, ki razvija vsak po 2000 HP in imata po 24 cilindrov, ki so postavljeni v obliki črke X. (Serijska izgradnja teh motorjev se je nekoliko zapoznila zaradi tovarniških tehničnih razlogov.)

Tudi med »strmoglavci« se omenja nov tip, ki izhaja iz znanega, Henschela HS 123. Henschel He 123 je bil — kot znan — prvi nemški standardni strmoglavec, ki ga je pozneje zamenjal Junkers Ju-87 B. In še kasneje izboljšani Junkers Ju-87 B. — Novi »Henschel«, katerega določenejsa oznaka še ni znana, bo nosil eno 1000 kilogramsko bombo. Namenjen je predvsem za bombardiranje pomorskih plovilnih objektov.

V razredu novih strmoglavcev se omenja nadalje še Dornier De 211, ki bo — po računih — razvijal največjo horizontalno brzino 540 km na uro.

Ty

Biološki učinki ultravijoličastih žarkov

Ultravijoličasti žarki so nevidno izžarjevanje močnih bioloških učinkov ki jih zdravniki često rabijo pri lečenju. Njihov najnavadnejši izvor je žarnica takozvano gorsko sonce. Zadnje čase je proučeval njihove učinke Henry Laurens in ugotovil, da se biološko uveljavlja najbolj s tem, da podpira asimilacijo mineralnih snovi, zlasti žarki z valovno dolžino izpod 3150 (pravzaprav 2967) angstromov povzročajo da absorbira telo kalcij in žveplo

iz hrane mnogo hitreje, nego v običajnih okoliščinah. S tem se nadomesti pomanjkanje teh snovi pri osifikaciji kosti in zobovja. Toda obsevanje je treba pravilno. Sistematično ali dolgo obsevanje z žarki iz umetnih virov lahko povzroči notranje ali težje posledice v organizmu, opekline ali degenerativne izpremembe na koži.

Zdravniška literatura je zabeležila celo smrt otroka, ki so ga deli časa obsevali z ultravijoličastimi žarki. Kaj na-tane če leži človek predolgo pod žarki pripeka-čega solna, je pa itak d-bro znano. Pomovno draženje z ultravijoličastimi žarki lahko povzroči kronične kožne bolezni. Iz katerih se včasih razvije tudi rak. Ultravijoličasti žarki ubijejo ali oslabe vse bakterije toda ne z enako hitrostjo. Bakte-

rije, živeče na živalskem telesu, so za nje bolj občutljive, nasprotno so na odornostne proti njim bakterije. Živeče prosto v naravi in valjene solnčnih žarkov.

Neposredni solnčni žarki so vsem bakterijam pogubni, razen male skupine tistih ki rabijo sonce za lastni metabolizem. Iz Laurensovih poskusov sicer ne sledi, da zvišajo ultravijoličasti žarki odpornost proti nalezljivim boleznim. Jasno je pa, da vpliva sonce na celotni proces teh bolezni prav tako, kakor telesna odpornost in prehrana. Solnčni žarki in žarki iz umetnih virov prei povečajo krvni pritisk. To, da imajo v tropičnih krajih živeči ljudje nižji krvni pritisk, povzroča več čimteljev, tako rasa, način življenja, meteorološke razmere itd.

Izseljenstvo — gospodarski in socialni problem

Ne stojimo več pred problemom izseljevanja, nego izseljencev samih

Ljubljana, 1. februarja

Star resnica je, da se le ne sreča izmodri človeka. Vendar mora biti nesreča navadno velika, da začne močno razmišljati o njenih vzrokih. Čim večje pomanjkanje bodo čutili ljudje v teh časih tem bolj se bodo zanimali za pomembne gospodarske zadeve, ki bi nas pa morale zanimati vedno; mnogo premalo smisla je še vedno med nami za gospodarske zadeve, ki so v najtesnejši zvezi z življenjskimi vprašanji. Tako tudi meščan začne misliti na kmetje ter se zanimati za kmetijsko šole, ko mora začeti kupovati kmetijsko blago nekoliko dražje in zlasti, ko se pojavljajo znaki pomanjkanja. Na drugi strani se pa tudi kmeti seže zdaj začeti zavedati kako koristno bi bilo, če bi lahko prodajali več blaga. Prav tako pa tudi gospodarstveniki seže zdaj bolj pogosto opozarjajo na pomanjkljivosti v našem gospodarstvu in zlasti v kmetijstvu. Tako je nedavno ravatelj zavoda za zunanjo trgovino dr. Bičanić predaval o nalogah kmetijske ekonomske politike v sedanjih vojnih razmerah. V strokovnih listih našenja razna pomembna kmetijska vprašanja. Eno posebnih važnih je pospesevanje naše živinoreje. Tudi mi smo že nekajkrat pisali: predvsem v zvezi z izvozom goveje živine, kako silno važno je, da se preveč ne zmanjša število živine. Zdej se zavzema »Kmetovalec« za smotno živinorejo in naglašja, da se je propad našega kmetijstva začel pri živinoreji.

Ob tej priliki ne bomo opozarjali še na to, kako zelo je prizadeta tudi industrija, ki je zaradi nazadovanja živine premalo kož, loja, masti itd. dovolj je, če se do takleto samo vprašanja, ki je zdaj najbolj pogosto predmet razpravljanja — prehrane prebivalstva.

Za pospesevanje kmetijstva so pri nas v zadnjih dveh desetletjih porabili velike vsote in nepoučen človek bi pričakoval, da so tudi uspehi primerni. Toda mnogi ne vedo, da pri nas ne pridelamo v splošnem nič več žita in drugih pridelkov na hektar obdelane zemlje kakor pred svetovno vojno. To se pravi, da je naše kmetijstvo zastalo v svojem razvoju za četrto stoletje! Medtem ko v številnih naprednih državah, pa tudi v državah, ki se pred svetovno vojno niso mogle kosati s srednjo Evropo, napredujejo od leta do leta ter se postavljajo pred svetom z izrednimi uspehi, je pri nas vse v sponah zaostalosti ter konservativnosti. Prejšnja leta so pri nas nekateri celo govorili, da nima pomena pospesevati kmetijstva v Sloveniji, ko vendar živimo v agrarni državi z bogatimi žitnimi rodinami, pokrajinami, ki lahko zalagajo vso državo z živežem. Trdili so, da so investicije v kmetijstvo neproduktivne. Dkzavano pa je, da v naši državi in še posebej v Sloveniji, prevladuje agrarna prenaseljenost, to se pravi, da je gostota prebivalstva glede na površino rodovitne zemlje mnogo prevelika ter celo večja kakor n. pr. v Nemčiji!

Kaj pomeni agrarna prenaseljenost, se je izkazalo zdaj, po slabi žitni letini. Nekateri nemški strokovnjaki so izračunali, da bi naša država lahko pridelovala dvakrat več, če bi bili uvedeni primernejši načini dela v kmetijstvu. Tisti, ki se tako radi sklicujejo, da je naša država kmetijska, bi ne smeli nikdar pozabiti da je v Jugoslaviji tudi mnogo pasivnih kmetijskih pokrajin ter da morajo aktivne pokrajine rediti pasivne, a razen tega se izvažati pridelke, da lahko kupimo najp-trebnejše uvozne blago, predvsem industrijsko, ki ga sami ne izdelujemo. Ali se vam ne zdi, da bi vprašanje prehrane v Sloveniji zdaj

rešili mnogo lažje, če bi bilo naše kmetijstvo aktivnejše ter bi ne bili tako zelo odvisni od Banata? Predvsem bi pa lahko bila slovenska živinoreja mnogo denosnejša. Boljša živinoreja bi pa tudi mnogo pripomogla k napredku drugih kmetijskih strok.

To niso te prazne besede. Poznavalci razmer dobro vedo, da so druge kmetijske stroke pri nas take, za stale ker je nezadovoljna živinoreja. In zakaj je nezadovoljna živinoreja? Prav to vprašanje je najbolj zanimivo in moral bi ga poznati sleherni naš gospodarstvenik. Naša živinoreja je propadla, ker so kmetje v dobi gospodarske krize raje pridelovali seno za izvoz kakor da bi redili živino. Izvoz sena, pa tudi druge živalske krme je bil prost. V tem ni videl nihče nič slabega. Toda posledice so bile usodne. Število živine se ni dovolj množilo ter je celo nazadovalo, tako da imamo zdaj manj živine kakor pred svetovno vojno, čeprav so potrebe večje.

Kmetijstvo pa mora nazadovati, ko je zaradi malega števila živine tudi premalo gnojla. Umetna gnojila ne bodo mogla nikdar povsem nadomestiti gnojla. Sicer je pa poraba umetnih gnojil pri nas še zelo mala, ker jih mnogi kmetje ne morejo kupovati, nekateri jih pa tudi ne znajo uporabljati. Marsikje pri nas tudi zelo neracionalno uporabljajo živinski gnoj, ker nimajo betoniranih gnojnih jam in se gnojnice po večini razteče. Kmetje, ki so raje pridelovali seno za prodajo kakor da bi redili živino, pogosto niso imeli niti polna o travništvu in niso travnikov gnojili. Tako je bilo mnogo travnikov zanemarjenih in so še vedno zelo slabo izkoriščeni. In kmetje niso imeli dovolj gnojla za polja, ker niso redili živine ter so pridelovali mnogo manj kakor bi lahko.

Tudi zdaj nekateri nerazumno nagovarjajo kmeta, naj opušča živinorejo ter raje prideluje seno za izvoz. V kmetijstvu pri nas je še tako malo smotnosti, da so mogoče največje napake, ki se pa ne mašujejo samo nad kmetom, temveč nad vsem prebivalstvom. Posledice so pa lahko posebno hude, ko nastopijo teke nenavadne razmere kakor zdaj. Ne le mestno prebivalstvo, temveč tudi večina kmečkega prebivalstva bo posledje kupovala moko in kruh na nakaznice, čeprav bi se pri naprednejšem kmetijstvu Slovenija lahko v veliki meri prehranjevala sama.

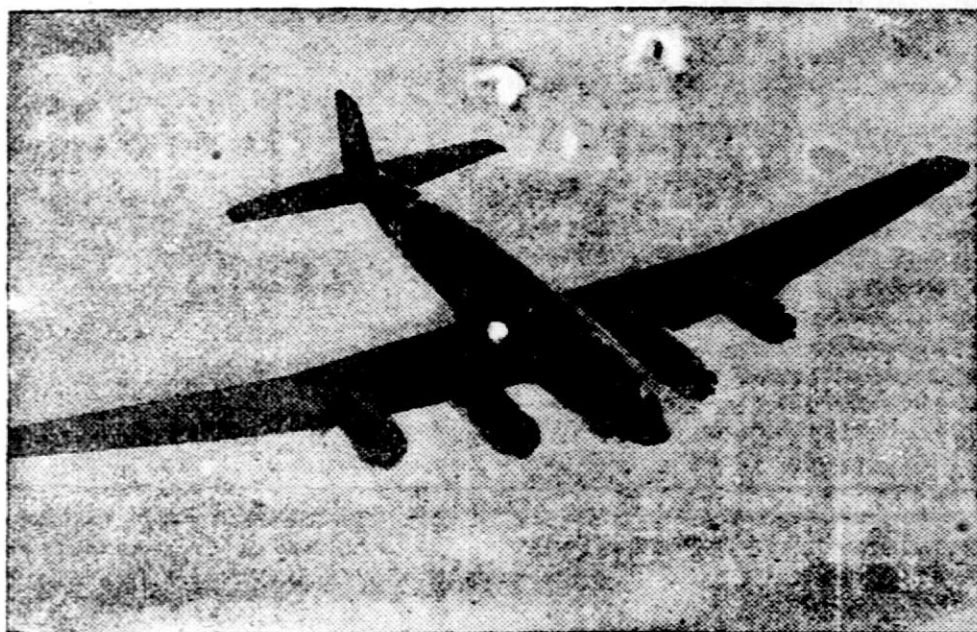
Voditelji našega kmetijstva bi bili zdaj dolžni vsaj skrbeti, da bi kmet živinoreje preudarno ter smotno uporabljal izkupičke za dražje blago. Živinoreji bi bilo treba posvetiti največjo pozornost. Izvoz krmil bi bilo treba čim bolj omejiti in skrbeti, da bi bile prireje živine čim večja. Potrebna bi pa bila seveda selekcija živalskih pasem, prilagodena našim razmeram. Izboljšati bi morali hleve, urediti gnojne jame, negovati travnike itd. Od pospesevanja živinoreje zavisi v veliki meri prehrana prebivalstva; to bo obveljalo tudi v prihodnosti.

Podplati iz stekla

Ze pred časom so v Nemčiji uvedli tako zvano »varnostno steklo«, vrsto proznega stekla v industrijo čevljev. Sedaj so v Frankfurtu iz tega stekla izdelali podplate. Ti stekleni podplati imajo v primeri z lesenimi podplati, kakršne so skušali tudi uvesti, to prednost, da se manj obrablajo, razen tega so toliko prožni, da ne delajo takšnega ropota. Ena izmed prednosti je tudi ta, da omogoča prozorni podplat vsakršne lepe barvne učinke.

Nova nemška letala

Najzanimivejši je novi »Heinkel«, tako imenovano leteče krilo

Nemška leteča trdnjava. — Strmotorni bombnik »Focke-Wulf-Kurierz«, oborožen s topovi in strojnimi

Zadnjih smo čitali o novih angleških tih, ki so jih Angličani že uvrstili v svoje vojno letalstvo, nekateri od njih pa so še v preizkušnji ali že v serijski gradnji.

Sedaj pa čitamo v strokovni letalski literaturi — sicer dokaj skopo in strumno — o novih nemških tipih, ki so že posegli v borbe, ali pa jih Nemci šele preizkušajo ter jih bodo potem — v primeru, da bodo rezultati poizkusnih poletov zadovoljivi — uvrstili v sestav svojega vojnega letalstva.

Med lovskimi aeroplani se omenja novi Focke-Wulf Fw 198, enomotorni enosedi, ki je opremljen z motorjem Mercedes-Benz DB 603, ki razvija 1500 do 1700 HP. Motor je 12cilindrski, pri katerem so cilindri postavljeni v obliki zvrnjene črke V. Zanimivo pri tem letalu je dejstvo, da je pilotovo sedišče pred motorjem, iz česar sledi, da ima letalo, odnosno motor potisno eliso (propeler). Druga zanimivost te nove Focke-Wulfove konstrukcije je trinožni stojni del, ki ga je Evropa pozvela po Američanih.

Oborožitev lovskega aeroplana-enoseda Focke-Wulf Fw 198 je zelo močna in učinkovita. Oborožen je z 1 avtomatičnim topom kalibra 20 mm in 4 »trojnicami, ki

so postavljene, odnosno vgrajene v krila. Druga — nesporno najzanimivejša konstrukcija — je tip »Heinkel«, katerega določenejsa oznaka trenutno še ni znana.

Novi »Heinkel« je dvomotorni rušilec z motorjema Jumo 211 (okoli 1100 HP vsak), ki sta postavljena v krila. Po svoji konstrukcijski formuli predstavlja novi »Heinkel«, tako imenovano »leteče krilo«. Posadko tvorita 2 moža, ki ležita. (V to smer so Nemci prvi vršili različne poskuse. V Jugoslaviji je bilo nato prvič v zgodovini letalstva zgrajeno »letalo z ležečim pilotom B-5, ki ga je skonstruiral g. Dragoljub Bošlin, zgradila pa »Fabrika aviona i hidroaviona Ikarus« v Zemunu. Vsekakor je zanimivo, kakšne rezultate dosegla ta nova koncepcija, ki predstavlja nesporno revolucijo v letalski tehniki.) — Največja brzina novega »Heinkela« je računsko določena s 700 km na uro. O oborožitvi še nimamo nobenih podatkov.

Tretja nova lovka konstrukcija je Messerschmitt Me 115, ki je derivat znanega in standardnega tipa Messerschmitt Me 109, ter je opremljen z motorjem Mercedes-Benz DB 603 s 1500—1700 HP. Blizje podrobnosti tega tipa niso znane.

Med novimi bombnimi letali opažamo

33

A. E. Fielding

Črna mačka — prinaša srečo

Roman

— To bi bilo dopustno, če bi šlo za prvo vsoto. Če pa računamo z možnostjo, da je dobil izsiljevalec prvih deset tisoč zato da je molčal, bi bil Batchelor zelo malo inteligenten, če bi ne spoznal, da drugih deset tisoč, ki jih je — recimo, da je bilo tako — izsiljevalec zahteval — ne bo zadnji znesek. A Batchelor je bil visoko inteligenten mož.

— To je res, — je pritrdil Nuttall.

— Kar se tiče Mary Hughesove, utegneta imeti prav, da je mogla biti z njim v zvezi, — je pritrdil Pointer končno.

— Govorili ste o možnosti političnega škandala, Pointer, — je navezal polkovnik Warren od drugega klenca. Kaj ste mislili s tem?

— Vemo, da se je sir Henry seznanil s Farrantom v Španiji. Od tistega časa je dokaj pogosto potoval v inozemstvo. Zadnjič, tik pred Farrantovim prihodom v Broadbends, je bil v Marseillu. Ni izključeno da se je sir Henry zanimal za politične dogodke v Španiji mnogo bolj, nego je nam znano...

— Ne pa bolj, nego je znano Farrantu, — to ste hoteli reči, kaj ne? — je brž pripomnil Nuttall.

— Kakšnega političnega prepričanja je bil? — je vprašal Pointer preiskovalnega sodnika.

— Kolikor mi je znano, je bil v opoziciji, — je odgovoril Warren. — Da, možno je, da je Farrant vedel za kako denarno podporo, dano Francu po paktu o nevtralnosti, — je razmišljal Warren na glas. — Ali pa je vedel za Batchelorovo ženitev v Španiji... Ne morem si pa misliti, da bi bil Batchelor zmožen zatajiti svojo poroko in pripraviti drugo žensko do tega, da bi se v teh okoliščinah omožila z njim. Čeprav...

— Ali imate še kak trd oreh, ki ga je treba streti, gospod? — je vprašal Nuttall.

— Še enega, zadnjega. Rad bi vedel, zakaj je nekdo, morda morilec — toda to ni tako gotovo — potisnil naslanjač od stene tako, da bi se bil moral Batchelor spotakniti obenj ali pa pasti nanj, če bi bil v času umora stal na istem mestu. Opisal je podrobno, kako je stal naslanjač nad mrtvečvo glavo. — Razen tega, — je nadaljeval, — če bi bil stal naslanjač v času umora na istem mestu kakor zdaj, bi ga bil moral Batchelor nasprotno med svojim padcem s teže telesa potisniti blizu k zidu.

Warren je vprašujoče pogledal Nuttalla, ki je molčal in razmišljal. Potem je pa zamrmral: Tega nisem opazil, toda prav pravite. Res je... Zakaj za vruga bi bil nekdo namenoma prestavil naslanjač?

— Ai mi morete vi to pojasniti? — je vprašal Warren Pointerja.

— Ena možnost bi bila, gospod. Po mojem mnenju je utegnil nekdo, recimo da je bil morilec, po Batchelorovi smrti iskati nekaj drobnega na tleh, kar je bilo morda skrito pod nogo naslanjača. Da bi dotično stvar našel, je moral naslanjač premakniti. To je pa samo domneva.

— A tista drobna stvar, ki naj bi jo iskal na tleh pod naslanjačem, gotovo ni bilo onih deset tisoč funtov v vrednostnih papirjih, — je pripomnil Warren in si prižgal cigaro.

— Ali mislite, da je iskal stekleničico ali karkoli drugega, v čemer je imel spravljen ciankali?

— To ni izključeno, gospod. Druga možnost je pa, da je bil to prstan. Znano je, da se je izgubil v hiši zelo dragocen demantni prstan ali vsaj da so ga pogrešili. Pointer je povedal da Phyllis Baileyeva pogreša svoj zaročni prstan. Zadeva s tem prstanom je sploh čudna — je razmišljal Pointer. — Phyllis ne da bi si na vse načine prizadevalo najti jo zopet, ni podobna dekletu, ki bi izgubilo tako dragocnost. Vendar pa jemlje izgubo prstana lahko, kakor da gre za kosček mila. In pa... zelo nemirna je, če se govori o prstanu, dasi svoj nemir spretno skriva.

— Gospodična Baileyeva, — je ponovil Nuttall — gospodična Baileyeva je zelo lepo dekle. Vsi jo imajo tudi radi. Toda, če bi izgubila v tisti sobi svoj prstan takrat, ko se je mudila pri svojem bodočem stricu bi se moral njen prstan najti, je menil Warren in Nuttall se je zasmeljal.

— Saj bi lahko tudi Hudson izgubil prstan, gospod, in gospodična Baileyeva bi bila lahko to ve-

dela. To bi govorilo prav tako proti njemu, kakor proti nji, — je ugalil Nuttall. Hudsona je pa smrt njegovega strica zelo potrla. Drugače mislim, da ni preveč priljubljen.

— In informacije, ki smo jih prav kar dobili o njem telefonično, niso baš najboljše. Moram vam jih sporočiti, — je dejal Warren. — Mož je velik čudak, len in zelo domišljav.

— Ne razumem, kaj najde to dekle na njem, — je dejal Nuttall odkrito.

— Da, toda on vam ne gleda tako v oči, kakor gospodični Baileyevi, se je pošalil Warren. — Videl sem to, ko sem bil nekega večera pri njih.

— Da, tudi jaz sem videl to pred dobrim tednom, — je potrdil Nuttall. — Mislim, da je ta Hudson, ta sir Keith, zelo prebrisan dečko.

Avto se je ustavil pred policijskim komisarijatom, kjer so izstopili.

— Torej nečete takoj pismenega naloga glede Farrantove aretacije? — je vprašal preiskovalni sodnik v šali, ko so vstopili v Nuttallovo sobo.

— Recimo, da je Farrant mogel vzeti ta denar. Toda to je mogel storiti tistega večera katerikoli rodbinski član, — je odgovoril Pointer na to šalo.

Vstopil je redar.

— Gospod ali je prišel gospod Pointer? Nekdo ga je trikrat klical k telefonu. Trdil je, da se piše Gurney.

Potem je Pointer telefonalno enemu svojih dobro znanih detektivov in ga prosi, naj mu preskrbi vse podatke o zdravniku Gaskellu, ki je stanoval prej v Harley Streetu.